

SOF-BULLETTINEN

SVERIGES
OLYMPIAHISTORIKERS
FÖRENING

Nr 1 * 2002 * FRÅN STARTEN NR 53 * ISSN 1104 - 7259

Politiska inslag
i OS
Sid 4

Stig Sjödin
fick möta Floyd
Sid 6

Verksamhetsberättelse sid 22-23

Wolf Lybergs spalt
Sid 19

AIK och fotboll
i OS
Sid 17

SOF-Bulletinen

Organ för Sveriges
Olympiahistorikers
Förening (SOF)

Föreningen bildades
den 3 mars 1986

Ansvarig utgivare:

Björn Walden

Utgivningsplan 2002

Nr	Utkom	Manusstopp
1	febr	1/2
2	maj	15/4
3	sept	15/7
4	nov	10/10

Nästa SOF-möte Årsmöte

Måndagen den 18 mars kl 18.00

Pressrummet Olympiastadion

**Björn Folin summerar OS i Salt
Lake City tillsammans med
aktuell gäst**

Medarbetare:

I detta nummer av SOF-Bulletinen har
förutom redaktören Stig Nilsson följande
personer medverkat: Wolf Lyberg, Kim
Bengtsson, Ture Widlund, Åke Mattsson,
Olle Steij

Bragdmedaljen

Per Elofsson vann två VM på skidor förra vintern och dessutom Holmenkollens femmil. Det gjorde honom till vinnare av Svenska Dagbladets Bragdmedalj i hård konkurrens med Magdalena Forsberg.

Höstmöte i Göteborg

Ny succé på Idrottsmuseet i Kviberg

66 intresserade olympiska entusiaster hade anmält sig till träffen den 27 november 2001.

Efter en sedvanlig god middag serverad i den gamla kasernens kanti (85:-) berättade SOFs ordförande tillika vice ordförande i föreningen Riksidrottens Vänner (RV) att Stig A Jönsson tilldelats RV-stipendiet 2001 på 25000 kronor. Enligt stadgarna får stipendiaten inte behålla slantarna utan de skall skänkas vidare till något ändamål som ligger stipendiaten varmt om hjärtat. Stig A skänkte stipendiesumman till Göteborgs Idrottsmuseum.

Gunnar Larsson (simmaren) var dagens huvudtalare.

Gunnar berättade om sina simäventyr på ett fångslande sätt. Gunnars kamp att bli godkänd i familjen som duktig simmare av sina systrar lyckades först sedan han slagit världsrekord. Det var tufft.

Det känns härligt då han berättar om sina egna känslor då han nått framgång och hur han egentligen först senare förstår vad han utfört. Hans tveksamhet/blygsel att möta pressen och mottagningskommittéer är äkta då han nu långt senare låter oss få del av sina upplevelser.

Bland de många åhörarna sågs bl a Wille Thoresson, Hasse Thomsén, Lasse Hindmar och Leif Larsson. Det är verkligen roligt att så många kommer samman för att träffas och lyssna till gamla idrottsminnen.

Tack för en fin kväll i Idrottsmuseet i Göteborg

BJÖRN WALDEN

SOFs Styrelse

Ordförande: Björn Walden

Vice ordförande: Owe Fröberg

Kassör: Olle Svensson

Sekreterare: Kim Bengtsson

Redaktör SOF-Bulletinen: Stig Nilsson

Klubbmästare: Carl Erik Eriksson

Ledamot: Claes G Bengtsson

SOK:s Representant: Björn Folin

Skyttevägen 28 D, 133 36 Saltsjöbaden,

08 - 7173058

Gammeltorpsvägen 5 B, 155 30 Nykvam

08 - 55247473

Bråvallagatan 4, 113 36 Stockholm

08 - 315829

Skvadronsbacken 21, 174 47 Sundbyberg

08 - 7331554

Hagenvägen 12 B, 142 65 Trångsund

08 - 605 32 82

Box 44, 179 04 Färentuna

08 - 560 42056

Drakenbergsgatan 55.117 41 Stockholm

08 - 6583992

Storängens Strandväg 20, 131 41 Nacka

08 - 7165132

Kunde inte bli historisk

Den allt överskuggande idrottsliga händelsen i slutet av förra året var dopningskandalen med Ludmila Engqvist. Hur kunde hon göra något så klantigt som att dopa sig. Säkert kan hon själv lämna en förklaring och jag tror att sanningen ligger till så här:

Hon vill bli historisk - eller snarare hennes man Johan ville att hon skulle bli historisk. Då skulle han på varumärket Ludmila kunna tjäna stora pengar, fast det borde räcka med det som hon på grund av sina insatser på friidrottsarenan redan dragit in. Hur skulle hon då bli historisk enligt sin eller snarare enligt maken Johans idéer?

Hon skulle ta medalj i både sommar- och vinter OS - helst guld i båda. Hon visade sig också var startsnabb vilket har stor betydelse i bobåkningen. Men vad som talade emot henne var att hon inte tyckte om sporten. Hon var rädd när hon åkte, men Johan nästan tvingade henne att fortsätta för att bli historisk. Hon hade blivit historisk som den första dubbla guldmedaljören om hon vunnit bob, men hon hade också blivit historisk som den första svenska dubbelolympiska damen även utan medalj. Men hon kunde inte bli historisk. Hon skulle inte kunna bli den första kvinnan att ta medalj i både sommar- och vinter-OS. När hon satsade på bob 1998 hade en kvinna redan tio år tidigare tagit medalj i både vinter- och sommar-OS.

1984 vid vinter-OS i Sarajevo slog den 24-åriga östtyskan Chriska Rothenburger till och vann 500 meter skridsko. Fyra år senare vid OS i Calgary vann hon guld på 1000 meter samt silver på 500 meter. Några månader senare tävlade hon åter igen i OS - då vid sommar-OS i Söul. Och då tävlade hon i cykel med det nya efternamnet Luding. Och det blev åter medalj för Christa, hon tog silver i sprinterloppet i velodromen efter estniskan Erika Salumiäe, som då tävlade för Sovjetunionen.

Därmed kunde Ludmilas och hennes mans satsning inte få den historiska stämpeln på sig.

På den manliga sidan finns det två idrottare som tagit medalj i sommar- och vinter OS. Eddie Eagan USA vann lätta tungvikten i boxning 1920 i Antwerpen och 1932 var han med i den vinnande fyrmansbobben i Lake Placid. Norrmannen Jacob Tullin Thams vann backhoppningen i Chamonix 1924 och tog silver i segling - 8 meters klassen - 1936 i Berlin.

Ludmila blev inte historisk. I stället utsattes hon för en formidabel häxjakt utan att någon tänkte på att hon även var en människa med känslor som vi andra. Hon blev ett offer för en krävande make - som ställde krav som hon inte kunde leva upp till.

I häxjakten har bl a framförts att hon hela tiden varit dopad och därför nått sina framgångar. Men ingen har väl under sin aktiva karriär i Sverige testats så många gånger och alla gånger har testerna visat negativt resultat. Låt oss inte glömma att Ludmila har haft stor betydelse för den svenska friidrotten, främst för damidrotten. Det är min syn på fallet.

Nu har Ludmila fått sin dom. Dagsböter på 20 000 kronor och det är ett hårdare straff än normalt för en förseelse som denna. Det har hon fått för att hon är en offentlig person och har varit ett föredöme. Är detta likhet inför lagen och som ett föredöme som betytt mycket för damidrotten borde väl straffet i stället blivit mildare än det skulle ha blivit för en okänd kriminell person.

När Karin Olsson och Ludmilas ersättare Lina Engren laddar för OS i Lake Placid går Johan ut med ett erbjudande till att bob-nationer och vill sälja den svenska bobben. Inte den bäst uppladdningen för tjejerna. "Han är en låg människa", säger Karin Olsson.

Den nye presidenten

Den 16 juli 2001 valdes i Moskva Rogge till ny president för IOK. Han invaldes i IOK 1991, är en skicklig problemlösare och medlare, med stor förmåga att skapa samförstånd. Han ledde samordningskommittén inför spelen i Sydney 2000 vilket i mångas ögon är de bäst arrangerade spelen någonsin. Han räknas också till reformivrarna.

Den språkbevandrade IOK-presidenten (flytande holländska, engelska, franska, tyska och spanska) är gift och har två barn. En seglande son som bl a mött vår svenske starbåtsvärldsmästare Fredrik Lööf i flera tävlingar.

Jacques Rogge har nu slagit igen sin läkarpraktik i Gent Deinze och flyttat till Lausanne och arbetsplatsen i IOKs högkvarter. Där kommer han liksom sin företrädare Antonio Samaranch att arbeta heltid, oavlönat.

Han är trefaldig olympier i segling, 1968 i Mexico, 1972 i München och 1976 i Montreal.

Nya i IOK

Sex nya medlemmar valdes in i IOK i samband med sessionen i Moskva i juli i fjol. De nya medlemmarna är Els van Breda Vriesman Nederländerna, Randhir Singh Indien, Juan Antonio Samaranch Jr Spanien, Timothy Tsun Ting Fok Kina, John Dowling Coates Australien och Issa Hayatou Kamerun.

IOK har beslutat att antalet medlemmar får vara maximalt 130 fram till den 31 december 2003.

Därefter får medlemmarna inte överstiga 115. IOK har i dag 122 medlemmar.

KTHs stora pris till Arne Ljungqvist

SOK- och IOK-ledamoten Arne Ljungqvist, tidigare RF-ordförande, har tilldelats Kungliga Tekniska Högskolans Stora Pris på 900 000 kronor, vilket är ett fint erkännande för det arbete Arne lagt ner för att stoppa dopningen inom idrotten. I motivationen står:

“Ljungqvist får priset för sitt enträgna arbete för att förhindra dopning inom idrotten och för att bättre vetenskapliga metoder utvecklas som kan upptäcka förekomsten av dopning.

Arne Ljungqvist har i denna strävan visat prov på stor personlig integritet och är en förgrundsperson inom området, både i Sverige och Internationellt.”

Politiska inslag i OS

1896 Aten. Strid om var OS skulle hållas

1900 Paris. Kvinnor får vara med

1908 London. Kanada, Sydafrika och Irland vill inte marschera in under Storbritanniens nationalskytt men blir tvungen därtill.

1912 Stockholm. Island får egen nationsskytt. Finland kräver självständighet från Ryssland men det avslås. Detsamma gäller Böhmen som kräver självständighet från Österrike-Ungern, men även det avvisas. Jim Thorpe frantas sina medaljer i 10- och 5-kamp p g a amatörreglerna. Han rehabiliteras 1984.

1916 Berlin. Spelen avlyses p g a första världskriget

1920 Antwerpen. Segermakterna i första världskriget utsluter krigförande motståndare.

1928 Amsterdam. Tyskland, Österrike och Ungern får vara med igen.

1932 Los Angeles. Paavo Nurmi förklaras som professionell efter att ha mottagit startpengar och får inte ställa upp. Han rehabiliteras 1952 vid OS i Helsingfors, där han blir den siste fackelbäraren.

1936 Berlin. En bojkott mot nazisternas judepolitik misslyckas. Vissa tyska judar fick ställa upp.

1940 Tokyo. Spelen avlyses på grund av andra världskriget

1948 London. Segermakterna i andra världskriget utsluter krigförande motståndare

1952 Helsingfors. Sovjet är med för första gången. Kina är med för sista gången fram till 1984 för att Taiwan får vara med.

1956 Melbourne. Tre europiska länder, Schweiz, Nederländerna och Spanien, bojkottar OS på grund av att Sovjet slår ner oppositionen i Ungern. Tre arabiska länder bojkottar OS på grund av Suez-krisen. Tyska DDR och BRD tävlar som en nation 1956-1964.

1960 Rom. Bojkottaktionerna mot Sydafrika upphör sedan landet upphört med sin apartheidpolitik.

1968 Mexico City. Studentoroligheter slås brutalt ner före invigningen. Black Power-demonstration på prispallen av Tommie Smith och John Carlos, vilka utvisas från de Olympiska Spelen.

1972 München. Svarta September genomförs en terroristaktion mot Israels trupp. Fem terrorister, en polis och nio israeliska idrottsmän omkommer, de flesta vid ett misslyckat fritagningsförsök. Spelen fortsätter efter en sorgedag. Brundage: “The Games must go on“.

1976 Montreal. Afrikanska länderna reser hem som en bojkott mot att IOK vägrade utesluta Nya Zeeland sedan deras rugbylag turnerat i Sydafrika.

1980 Moskva. USA bojkottar spelen på grund av Afganistan-krigen och får efterföljare av bl a Västtyskland, Norge och Israel.

1984 Los Angeles. Sovjet och de andra östländerna tackar för senast och skyller på bristande säkerhet och bojkottar spelen.

1988 Seoul. Studentdemonstrationer slås ner omedelbart före spelen. Stort missnöje mellan Nord- och Sydkorea

1992 Barcelona. Stora säkerhetsanordningar genom fruktan för baskiska separatister

1996 Atlanta. Bombattentat i Centennial Park.

Olympiska ceremonier

1906 Aten: Inmarsch av deltagarna var med för första gången.

1908 London: Inmarsch med namnskylt på resp. land för första gången. Grekland går först som en hyllning till det land där OS startade. Därefter kommer de andra länderna i alfabetisk ordning

1920 Antwerpen: Den olympiska flaggan gör entré. Den olympiska eden introduceras. Traditionen med tre kanoskott införes. Brevduvor släpps lös från Stadion.

1924 Paris: Världnationens och nästa världnationers flaggor hissas.

1928 Amsterdam: Den olympiska elden tändes för första gången

1936 Berlin: Elden transporteras efter att den tänts i det gamla Heratemplet i Olympia i Grekland till olympiastadion i en fackelstafett.

1958: Den olympiska hymnen godkänns av IOC.

Världens äldsta standar

Världens äldsta och första standar för en idrottsförening är isländskt och tillhör världens äldsta idrottsklubb, Þjóðhátidaríð. Klubben bildades 874 i Reykjavik och är fortfarande verksam 1974 firade man 1100 års jubileum. Från början hade man ett slags brottning och bågskytte på programmet. Vad har detta med olympiahistoria att göra? Egentligen ingenting, men historia är det och förhoppningsvis har någon från föreningen deltagit i OS.

Århundradets västvärmländska idrottsman

Thomas Wassberg, Lennartsfors IF, Årjängs IF och slutligen Åsarna IK som inte ligger i Värmland har utsetts till århundradets idrottsman i Västvärmland, vid en omröstning bland västvärmländska idrottsexperter. På femte plats kom Benny Kohlberg, Arvika IS, skidåkaren med OS-guld i stafett 4 x 10 km 1984 i Sarajevo. På nionde plats kom gångaren Ingemar Johansson från Arvika IS med ett OS-silver på 10 km vid OS i London 1948. Tia blev Mats Wallberg Arvika IS som belade en fjärde plats på skridskor 500 m 1976 i Innsbruck, två hundra delar från brons.

Olympier från Karlskoga

Värmlands Idrottshistoriska Sällskap har inventerat olympier från Karlskoga, Det blev en lång lista:

1912	Axel Lindahl	Karlskoga IK	Terräng
1948	Marianne Lundqvist	Karlskoga SS	Simning
1952	Frank Landqvist	Karlskoga SS	Simning
	Marianne Lundqvist	Karlskoga SS	Simning
1956	Sven Andersson	Bofors CK	Skridsko
1964	Jonny Nilsson	Bofors CK	Skridsko
1968	Jonny Nilsson	Bofors CK	Skridsko
	Göran Johansson	Bofors CK	Skridsko
1980	Agneta Andersson	Bofors KK	Kanot
1984	Agneta Andersson	Bofors KK	Kanot
	Eva Karlsson	Bofors KK	Kanot
	Gunnar Neuriesser	Karlskoga SLK	Slalom
1988	Agneta Andersson	Bofors KK	Kanot
1992	Agneta Andersson	Bofors KK	Kanot
	Maria Haglund	Bofors KK	Kanot
1996	Agneta Andersson	Bofors KK	Kanot
	Anna Lindberg	Bofors SHK	Simhopp
2000	Anna Lindberg	Bofors SHK	Simhopp

Andra idrottsmän som lämnat Karlskoga vid den tid då de deltog i OS är, Karl Johan "Massa" Lind, som då tävlade för Göta Karlstad, Lars Erik Lundvall som då representerade Västra Frölunda IF, Rudi Dollmayer, som då representerade Ran i Malmö.

Agneta Andersson är en av våra mest framgångsrika olympier både när det gäller erövrade medaljer och deltagande i antalet OS med 3 guld, 2 silver och 2 brons under 5 OS.

Ny skidgren

I år presenteras en ny skidgren, skiduatlon. Grenen innebär att man byter från klassisk stil till skate i mitten av loppet och att man då byter utrustning, skidor och stavar. Kan kanske bli en ny olympisk gren och en mycket intressant och spekulativ sådan.

Även Hamburg söker OS 2012

Tysklands Olympiska Kommité har beslutat att söka OS 2012. Fem tyska städer har anmält sig som kandidater för OS 2012. Hamburg, Düsseldorf, Frankfurt, Leipzig och Stuttgart har meddelat sitt intresse för OS 2012. Berlin är en annan stad som troligen vill ha OS 2012.

OS guld till A 6 Skytte- och Idrottsförening i Jönköping

För A 6 Skytte- och Idrottsförening har 1900-talet varit framgångsrikt. Individuellt OS-guld, individuella OS- och VM-brons, nio lag-SM och lika många individuella SM-guld i modern femkamp.

Om föreningen kan man läsa i en skrift författad av Carl-Gustaf Billsten, 380 A 4-sidor. Titeln är Jag minns.... Och innehåller egna berättelser, tidningsurklipp, brev, och skrivelser, resultatlistor, foton m m.

Mot slutet av 30-talet kom moderna femkampen till A 6. 1938 blev Stig Gahr svensk juniormästare.

SOF-medlemmen Gösta Gärdin tillhörde också klubben när han tog OS-brons 1948. Gösta tog även tillsammans med Billsten initiativet till att man arrangerade SM 1950 i Jönköping som vanns av blivande dubbele guldmedaljören Lasse Hall. A6 dominerade den moderna femkampen på 60-talet, tog samtliga SM-guld utom 1963 och missade ett lagguld 1962.

Under 60-talet slog också en ny stjärna igenom, Björn Fern. År 1967 fick man förtroendet att arrangera VM i modern femkamp och man trodde att man måste förlägga simningen till en annan ort då man saknade 50-meters bassäng. Men staden ställde upp och byggde en sådan. Tävlingsarna samlade 25 000 åskådare. Det svenska laget bestod av A6-killarna Björn Fern och Hans Gunnar Liljenvall samt från Farsta Hans Jacobson. Björn Fern tog brons och laget silver.

Vid OS i Mexico City 1968 vann sedan Björn Fern OS-guld. Det svenska laget placerade sig på bronsplats men

diskades eftersom Liljenwalls dopingprov visade för hög promillehalt sedan han intagit två öl före skjutningen.

Billstens skrift finns att köpa på A6 Försvarshistoriska Museum, tfn 036 - 19 04 12.

Spjutkastaren Växjö-Pelle

Gunnar "Växjö-Pelle" Pettersson föddes 1915 i Chicago. Hans föräldrar hade utvandrat från Ryd i sydligaste Småland. När han var sju år flyttade föräldrarna hem till Sverige. I sin första tävling för den nya klubben IFK Växjö satte han nytt klubbrekord. 1940 gjorde han sin första landskamp. Under kriget fick han också var med landslaget i match mot Ungern. Då åkte landslaget rakt igenom Tyskland och Österrike. Han satte då personligt rekord och fick en kopia av den grekiska statyn "Diskuskastaren" för bästa prestation under landskampen. På hemvägen tävlade han på Olympiastadion i Berlin och på läktaren satt Zahra Leander. Han vann då sin gren och det firades med ett besök hos Zahra. Där fick de svenske dricka champagne ut hennes skor (storlek 42).

1948 blev han uttagen till OS i London och han var lite av favorit. Men han lyckades inte helt i London. Han gick till final. Kvar från OS har han ännu hatten och kostymen, nälen och minnesplaketten som ett kärt minne. Han var med i landslaget från 1940 till 1951 och vann SM-guld två gånger. I SM var han aldrig sämre än trea vid något SM. Hans personbästa var 72,77 m.

Stig Sjölin fick möta Floyd Peterson

Stig Sjölin är troligen Sveriges främste amatörboxare. Han fick ett OS-brons 1952. Han började sin boxarbana som 15 åring. Han representerade Värnamo Boxningsklubb. Efter två år vann han JSM. Han dominerade kraftigt sin viktclass, mellanvikt, i Sverige, och vann sju SM, varav ett i lätt mellanvikt. Första SM-tecknet vann stilboxaren från Värnamo 1949. Han blev europamästare 1951. Han stod över första omgången, vann sedan över österrikaren Venninger i kvartsfinalen. Schweizaren Niderhauser besegrades enkelt i semi. I finalen mötte han tysken Günter Sladky som han besegrade med alla domarrösterna, 3-0. Han fick vid detta mästerskap även pris som bäste boxare.

Stig var 23 år när han åkte till OS i Helsingfors 1952. Han mötte först finländaren Börje Grönros som han poängbesegrade. I kvarten svarade Australiens Anthony Madigan för motståndet och Stig vann efter en hård, jämn och tuff match. Madigan var en skicklig boxare som var i final i lätt tungvikt 1960 där han förlorade mot Cassius Clay. I semifinalen väntade sedan för Stig en 17 åring från USA.

som tilldelades priset sedan som turneringens bästa boxare och namnet var Floyd Peterson. Det blev brons för Stig Sjölin, en medalj som han fick först mycket senare sedan IOK beslutat att förlorarna i semifinalerna skulle tilldelas OS-brons. I sitt andra OS i Melbourne 1956 eliminerades Stig i första omgången mot Victor Zalazar från Argentina.

Men Stig har en diger meritlista och har 66,5 poäng på Stora Grabbars märke (det fordras 10) Ingen är i närheten av hans poängsumma. Han ville bli proffs men det rätta anbudet kom aldrig. Han var en stilboxare och passade kanske inte som proffs. Han slutade 1967 och blev sedan Riksinstruktör.

Av 308 amatörmatcher vann han 273 och förlorade aldrig på knock. Han avled 1995, 66 år gammal.

Ann-Louise missade OS-guld - nu i SOK

Ann-Louise Skoglund tog inte det OS-guld vi svenskar hade hoppats på 1984. Nu kommer hon igen inom idrotten utanför löparbanorna. Sedan 1997 sitter hon i Friidrotts Förbundets styrelse, där hon dock nyligen avgått, och nu har hon även valts in i SOK.

Ann-Louise var bara 20 år då hon överraskande tog EM-guld på 400 m häck 1982. Nu är hon 39 år och i jämförelse med andra i de styrelser hon sitter i är hon fortfarande ung. Civilt arbetar hon med kompetensutveckling inom Länsförsäkringar, där hon varit anställd sedan 1985. Hon fick en halvtidstjänst som ett sponsorbidrag och har sedan vidareutbildat sig inom företaget när idrottskarriären avslutades 1986.

Hon vill tacka skolgymnastiken för sina framgångar på löparbanan. Den hade en viktig roll och hon hoppas att alla barn skall kunna ha skolgymnastik eller idrott tre gånger i veckan. När hon började springa på allvar upptäckte man att hon var snabbare än killar. Så började hon träna under Ulf Karlsson i Karlstad och snart blev det resultat.

Hon nådde goda resultat. Hennes svenska rekord lyder på 54,15 och är snart 20 år gammalt. Hon har även rekordet på 400 m slätt, 51,69 och den näst bästa tiden i Sverige på 200 m på 23,27 - bara Linda Haglund är bättre med 22,82.

Inför OS-finalen 1984 var hon en av favoriterna men slutade femma.

Det loppet borde jag ha vunnit säger Ann-Louise. Jag gjorde ett dåligt lopp.

Hon var i bra form och motståndet var inte bättre än då hon vann EM.

Hon var 24 år då hon slutade sin aktiva karriär, glädjen

fanns inte mer. Nu löptränar hon till husbehov och går på gym ibland och har varit ungdomstränare i Tureberg - hon bor nu i Sollentuna.

Men när hon började plugga marnadsekonomi räckte tiden inte till för idrott. Men styrelsearbete räcker tiden nu till och hon klarar också att göra ett bra jobb, vilket alltid varit hennes ambition. Hon är ingen ja-sägare. Hon var en av tre som reserverade sig mot beslutet att låta sportchefen Stefan Lindeberg även bli SOKs ordförande. Han sitter på två stolar och är i princip chef över sig själv och det tycker hon inte är bra även om Stefan är duktig och gör ett mycket bra jobb.

Flaggan i topp

En som var med i OS i London 1908 var Hjalmar Cederkrona. Han tog studenten i Linköping 1903, blev officer och gymnast och som sådan kom han med till OS i London 1908. Han var då officer vid A 6 i Jönköping och medlem i A 6 Skytte & IF.

Den 15 juli avgjordes tävlingen i trupp gymnastik inför närmare 40 000 åskådare. Resultatet tillkännagavs inte förrän dagen därpå och då gjorde man det genom att hissa medaljörernas flaggor. Jublet var stort när den blå-gula fanan gick i topp. Hjalmar Cederkrona och hans kamrater vann på 438 poäng före Norge, Finland, Danmark, Frankrike, Italien, Holland och England.

Färre deltagare i Aten-OS

Det blir enligt planerna 456 färre deltagare som får komma till OS i Aten 2004 mot de som fick komma till Sydney. I boxning stryks den tyngsta klassen. Även bågskytte, judo och kanot får mindre antal deltagare. Bland nyheterna föreslås dambrottning. 10 504 idrottare kommer att tävla i 300 grenar i Aten.

Värva en medlem

Vi är i dag cirka 200 medlemmar men vi borde vara dubbelt så många. Intresset är säkert så stort för olympisk historia. Om vi alla värvar en ny medlem så blir vi dubbelt så många. Det är aktuellt nu när vinter-OS i Salt Lake City finns i allas tankar.

Försök värva en ny medlem - ta med den nye medlemmen på ett möte eller kontakta någon i styrelsen så registrerar vi den nye medlemmen och han/hon får omgående den senaste SOF-Bulletinen.

Dessutom: Du bär väl SOF-nålen - kontakta kassören.

Kvinnoidrottens start i Sverig

Den kvinnliga friidrotten i Sverige föddes i Lidköping. Man demonstrerade och marscherade i stan och skanderade "Vi vill ha en idrottsplats". Och det gav resultat. Idrottsplatsen anlades vid Framnäsbadet. Den var mycket primitiv och omklädning fick ske i en närbelägen mjölnarkammare. Trots detta anordnades flera tävlingar där. Bl a fick man besök av den tiden store idol Erik Lemming.

Full fart på friidrotten blev det 1918. Då invigdes idrottsplatsen officiellt. Då fick även kvinnor vara med och tävla. De bästa var Vera Otterström och Lisa Cederblom. 1926 började man arrangera speciella tävlingar för damer.

Men motståndet mot kvinnoidrott var stor. Bara idrotter som kunde utövas i kjol ansågs lämpliga. Olika experter som läkare m fl framhöll att det var skadligt för kvinnor med kroppsansträngningar och att kvinnorna kunde få bestående men och livslångt lidande av idrottsutövandet.

Så träder Einar Lilie fram efter att ha gjort en resa till England och där sett kvinnlig friidrott. 1925 bildar han Sveriges Kvinnliga Idrottsförbund och blir dess förste ordförande. På hans initiativ anordnas också 1926 internationella tävlingar i Göteborg, som även kallades Dam-OS. Lidköping anförtröddes 1927 (inofficiella) att arrangera SM för damer och allt klaffade bra. Man gjorde mycken reklam för tävlingarna; de svenska damerna hade satt både svenska och t o m världsrekord. Fullsatta läktare, 1300 personer, hade lockats till tävlingarna.

Tävlingarna inleddes med att Lidköpings Musikkår marscherade och spelade och Einar Lilie höll invigningstal. Tävlingarnas drottning blev Elsa Svensson från Lidköping. Hon vann kulstötning, där hon tidigare satt sammanlagt världsrekord, kom trea i spjut och slungboll och tvåa på 800 meter och diskus.

Flickorna lade ganska tidigt av med idrott men Elsa Svensson höll på under flera år och vann 12 SM-titlar främst i kula, diskus, spjut och trekamp. Hon tävlade också med framgång internationellt i Tyskland och Tjeckoslovakien, vann bl a 800 m i Prag och satte där också världsrekord i kulstötning. Hon var beredd på att kvalificera sig till OS 1928 men det tyckte inte klubbens ordförande. Hon tyckte inte att Elsa var en värdig OS-deltagare och framförde aldrig förbundet anmodan. Detta fick Elsa sedan reda på och bytte omedelbart klubb 1932 till Linköpings Kv GK och därefter till IK Göta i Stockholm. Hon bodde dock kvar i Lidköping. Klubbens ordförande ville diska Elsa och tillskrev förbundet och anmälde Elsa som var skyldig klubben 46 kronor för användandet av material och tvättvatten. Fram-

ställningen bifölls givetvis inte och styrelsen i klubben låg inte bakom detta utan bara ordföranden.

Ekonomi ofta ett hinder

Brist på pengar och brist på kompetenta tränare är eliiddrottarnas största hinder på vägen mot den absoluta toppen. Det visar studien "Vägen till A-landslaget" där 1011 svenska elitidrottare intervjuas om sina möjligheter att utöva elitidrott. Av dessa var över 600 män och över 300 kvinnor. 62 procent hade tävlat på OS- och VM-nivå.

Ekonomi är det allt överskuggande problemet för dessa.

Drygt tre fjärdedelar har mindre än 50 000 kronor i årsinkomst av sitt idrottande. (Nio av tio av dessa var kvinnor)

36 procent heltidsarbetar, 25 procent studerar, 15 procent är helprofss

En klar majoritet har under uppväxttiden utövat minst två olika idrotter och var tredje blivande A-landslagsdeltagare till och med fler än tre idrotter. 94 procent har syskon och 42 procent är yngst i syskonskaran

Kamraterna bedöms som viktigast för den idrottsliga utvecklingen. Envishet, målinriktning, vinnarvilja och träningsflit är viktiga egenskaper för att bli bäst

Mer än var tredje A-landslagsdeltagare har växt upp på landsbygden men som etablerade är hälften bosatt i en storstad

En femtedel har Riksidrottsgymnasium som bakgrund - en hög siffra då en tredjedel av de berörda förbunden inte har något Riksgymnasium

Elitidrottare ägnar i snitt 35 timmar per vecka åt sitt idrottande (träning, tävling, resor m m)

Fick 2 miljoner för medaljerna

Som vi tidigare nämnt i *Bulletinen* planerade den legendariska australienska idrottsskivnan Shirley Strickland sälja sina medaljer och nu har hon gjort det. Han auktionerade bort sin digra prissamling för att hjälpa sina 11 barnbarn med utbildningen.

Prissamlingen innehöll 121 delar varav sju olympiska medaljer. För priserna fick hon 400 000 australiska dollar d v s drygt 2 miljoner kronor. Köparen lade sitt bud på telefon är från Australien och har lovat att hålla prissamlingen intakt.

Shirley, gift de la Hunty är nu 75 år. Hon tog OS-guld på 80 m häck i Helsingfors 1952 och i Melbourne 1956. Hon

var med även i London 1948 och där tog hon tre medaljer. Hon blev den förste australienska kvinna att vinna olympisk medalj i friidrott

AIK och Fotboll i OS

Världens största och mest populära sport har sin givna plats på OS-programmet. Fotboll har varit med på programmet på alla OS utom Los Angeles 1932. Det var spelens viktigaste inkomstkälla innan de riktigt stora TV-pengarna började strömma in. Fotbollen är fortfarande, numera även i USA, en av de viktigaste när det gäller antal åskådare och publikintäkter.

1896-1904

Fotboll var faktiskt med på det ursprungliga programmet till de första OS i Athen 1896. Men då inga utländska lag anmälde sig beslöt organisationskommittén den 28 mars 1896, bara 9 dagar före invigningen den 6 april, att stryka fotboll från programmet. Samtidigt ströks, av samma orsak, även vattenpolo.

1900 planerades en serie matcher mellan franska lag och ett lag från vardera Schweiz, Belgien, Tyskland och England. Det kom inga lag från Schweiz och Tyskland och de enda matcher som spelades var därför Club Francaises-Upton Park FC 0-4 och en mellan Club Francaises och en belgisk kombination, 6-2 till fransmännen. I den belgiska kombinationen spelade 1 engelsman och 1 holländare bosatta i Belgien. Genom att Upton Park FC slog Club Francaises som i sin tur slog det belgiska laget brukar Storbritannien räknas som OS-mästare. Men det är tveksamt och olympiahistoriker tvistar om hur man skall betrakta fotbollen vid OS 1900.

1904 i St Louis var det också 3 lag, 1 amerikansk universitetslag, Cristian Brothers College, 1 amerikanskt klubbtag, St Rose, och ett kanadensiskt klubbtag, Galt FC, som var delstatsmästare i Ontario. Galt FC vann lätt, de besegrade Christian Brothers College med 7-0 och St Rose med 4-0. Intressant att notera är att matcherna spelades i 2x30 min med upp till 3 förlängningar om 1x10 min. De engelska reglerna hade tydligen inte helt accepterats i USA.

1906

4 lag deltog, Grekland, Danmark och 2 stadslag, Smyrna och Saloniki, som båda på den tiden låg i Turkiet. Danmarks lag togs inte ut av dess fotbollsförbund utan av dess olympiska kommitté och dess matcher räknas därför inte som landskamper. Danmark vann lätt, 5-1 mot Smyrna i semifinalen. I finalen mot Grekland ledde Danmark med 9-0 i halvtid. Grekerna hade då fått nog och kom inte ut till

spel i 2a halvlek. För detta blev Grekland diskvalificerat och 3e-prismatchen mellan Smyrna och Saloniki upphöjdes till match om silver och brons.

1908

1908 var den första riktiga OS-turneringen med landslag. Varje nation fick ställa upp med 4 lag. Vår för just 4? Jo, för att Storbritanniens 4 länder, England, Skottland, Irland och Wales, skulle kunna ställa upp med var sitt lag. 8 lag anmälde sig men bara 6 ställde upp. Av de brittiska länderna deltog bara England. Däremot ställde Frankrike upp med både A-laget och B-laget. B-laget fick stryk med 9-0 och A-laget, som gått vidare på wo i 1a omgången, med 17-1 av Danmark.

Sverige hade oturen att lottas mot England i 1a omgången. Det blev storstryk, 1-12, Sveriges största nederlag någonsin. I laget spelade 2 AIK-are, vänsterbacken Thodde Malm och vänsteryttern Kalle Ansén.

De lag som slogs ut i 1a och 2a omgången fick spela i tröstturneringen. Frankrikes bägge lag var så nedstämda efter storförlusterna mot Danmark att de åkte hem. Enda matchen i tröstturneringen blev Nederländerna-Sverige 2-0. Sverige missade en straffspark. Denna match brukar betecknas som "Match om 3e pris" men det är alltså fel, det var den enda matchen i tröstturneringen. Sverige gjorde 4 förändringar, bl.a. petades Thodde Malm, så Kalle Ansén blev ende AIK-are.

1912

I Stockholm gick det lika dåligt som i London, förlust i 1a matchen, 3-4 efter förlängning mot Nederländerna, och förlust direkt i tröstturneringen, 0-1 mot Italien. AIK bidrog med vänstervingen Helge "Ekis" Ekroth och Kalle Ansén mot Nederländerna. Den matchens svenske lirare blev en framtida AIK-are, den då blott 18-årige Ivar "Iffa Sven" Svensson. Han gör 2 mål och när han fällt får Sverige en straff som Erik Börjesson förvaltar. Vid ställningen 3-3 5 min före full tid får Sverige en ny straff då Erik Börjesson fällt. "Börje" slår straffen själv men så lamt att den holländske målvakten kan rädda.

Man beräknade att "Börjes" straffmiss kostade OS-arrangörerna ca 150.000 kr i missade publikintäkter från 3 matcher i ett fullsatt Stadion, kvartsfinal mot Österrike (sannolikt seger), semifinal mot Danmark (säker förlust) och match om 3e pris mot Finland (som man sannolikt slagit). Matchen mot Italien på Råsunda lockade bara 1.405 åskådare. "Ekis" petades till den och liksom 1908 blev Kalle Ansén ende AIK-are i tröstturneringen.

Fortsättning nästa sida

1920

Komfortabel seger i 1a matchen. 9-0 mot Grekland med en AIK-are i laget, högeryttern Rune "Spela på Rune" Bergström. Han var med även i nästa match, kvartsfinalen mot Nederländerna, förlust efter förlängning liksom 1912, 4-5 efter 4-4 i full tid.

Domare i den matchen var en tjeck, Josef Fanta. Han var en stor Sverigevän för att Sverige ställt upp med humanitär hjälp efter 1:a världskriget men han blåste konsekvent till Sveriges nackdel. Han "såg inte" ett svenskt mål i 1a halvlek och kulmen på hans partiskhet kom 2 min före full tid vid ställningen 4-3 till Sverige då han blåser straff efter en ofrivillig hands av "Muren" Karlsson. Nederländerna kvitterar på straffen och kan avgöra i förlängningen.

På grund av att Nederländernas orangegula och Sveriges gula tröjor ansågs för lika hade Sverige bytt till vita. Domaren hade inte koll på detta utan trodde att det var Nederländerna som spelade i vita tröjor. Efter matchen kom han glädjestrålade in i Sveriges omklädningsrum för att gratulera till segern och förstod inte alls det kyliga bemötande anklagelser om partiskhet han fick höra. Först när man talade om för honom att det var Sverige som spelade i vitt gick det upp för honom att det var fel lag han gynnat med sina domslut.

Trostturneringen upphöjdes till spel om silver och brons sedan Tjeckoslovakien diskats efter att i finalen mot Belgien ha lämnat planen i protest mot en inkompetent domares domslut. I den fick Sverige, med Rune Bergström, stryka av Spanien med 2-1. Spanien gick sedan fram till final där man slog Nederländerna. Spaniens målvakt Ricardo Zamora fick sitt internationella genombrott i Antwerpen och Spanien kan tacka honom för den fina placeringen.

1924

Sverige nådde sin dittills största framgång, brons efter wo mot Portugal, 8-1 mot Belgien, 5-0 mot Egypten, 1-2 mot Schweiz i semifinalen samt 1-1 och 3-1 mot Nederländerna i matcherna om 3e pris.

I laget ingick 2 AIK-are, centern Per "Pära" Kaufeldt och vänsteryttern Rudolf "Putte" Kock, vilka spelade alla matcher. En 3e AIK-are, Sven Lindqvist, spelade 1 match, högerhalv i 1-1-matchen mot Nederländerna. Den stora stjärnan var "Putte" Kock, vilken som ende svensk blev invald i det världslag som den församlade världspresen utsåg. En AIK-are som världens bästa vänsterytter. Inte dåligt.

"Pära" Kaufeldt gjorde 2 och "Putte" Kock 1 mål mot Belgien. "Putte" slog också ett inlägg som en belgisk försvarare styrde in i eget mål. "Pära" gjorde 2 mål mot Egypten,

"Putte" Sveriges enda mot Schweiz, en frispark från ett par meter utanför straffområdet genom en lucka i muren stenhårt upp i ena krysset., och "Pära" målet i 1a matchen mot Nederländerna.

I omspelsmatchen om 3e pris gjorde varken "Pära" eller "Putte" något mål och "Pära" hade det tvivelaktiga nöjet att, vid ställningen 2-1 i 2a halvlek, som 1e svensk någonsin bli utvisad i en landskamp. Han knuffade till holländarnas centerhalv Gerardus Krom. Knuffen såg enligt svensk uppfattning oskyldig ut men domaren uppgav efter matchen att "Pära" tidigare fått 2 varningar (på den tiden var det utvisning först efter 3 varningar). Varken "Pära" själv eller någon annan svensk hade uppfattat att han blivit varnad (detta var lång före de gula och röda kortens tid).

En blivande AIK-are, Axel "Massa" Alfredsson, Hälsingborgs IF, var med i 4 av de 5 matcherna (ej 1a om 3e pris). 1929 kom han till AIK, 1932 blev han svensk mästare genom att vara med i det lag som vann Allsvenskan och 1954-57 var han lagledare.

1928-1932

Sverige deltog inte 1928 och 1932 i Los Angeles var fotboll inte med på programmet. Den formella anledningen var en tvist mellan IOK och FIFA om amatörbestämmelserna för ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Hade spelen gått i Europa hade med all säkerhet frågan lösts då för europeiska OS-arrangörer fotbollen utgjorde spelens viktigaste inkomstkälla. I USA fanns inget intresse för fotboll, det var snarare en belastning än en tillgång, och därför heller ingen vilja att lösa problemet till OS.

1936

Sverige sände en stor fotbollstrupp till Berlin, totalt 30 man varav 22 aktiva, av vilka nästan 1/3 eller 7 st var från AIK. Målvakterna Sven "Svenne Berka" Bergqvist och Gustav "Gurra" Sjöberg, backen Valter Sköld, halvbackarna Erik Almgren och Isidor "Isse" Eriksson, högeryttern Gustav "Niggern" Josefsson och högerinnern Erik "Lillis" Persson. AIK var då landets ledande klubb, 2:a i allsvenskan 1935-36 och segrare 1936-37, 9 poäng före 2:an, den dittills största segermarginalen. Det var helt naturligt att AIK bildade stommen i den svenska truppen.

Sverige lottades mot blåbärnsnationen Japan i 1a matchen, ett lätt byte räknade alla med. Underskattningen var monumental och inte blev det bättre när Sverige ledde med 2-0 i halvtid, bägge målen gjorda av "Lillis". I andra halvlek var det bara fråga om hur många mål man skulle göra. Sveriges press var också konstant med det blev för trångt inom det japanska straffområdet och på 3 snabba kontringar, den sista 5 min före full tid, kunde Japan vända matchen och

vinna med 3-2. Den svartaste plumpen i svensk fotbolls-historia var ett faktum. I 2a omgången blev Japan utslaget av blivande OS-mästarna Italien med 8-0.

När den svenska truppen efter fiaskot i Berlin återvände till Sverige hade reserverna hängt på sig stora plakat med texten JAG VAR INTE MED (det skulle Mattias Asper, Magnus Kihlstedt och Marcus Allbäck ha gjort efter EM 2000, de var de enda som inte spelade någon match). De AIK-are som hade sådana plakat var ”Gurra” Sjöberg, Valter Sköld, Erik Almgren och ”Isse” Eriksson. De som inte hade det och fick skämmas var ”Svenne Berka”, ”Niggern” och ”Lillis”.

”Svenne Berka” är med rätta känd som hammarbyit i fotboll, bandy och ishockey. Få, om någon, tänker på att han 1936 gått till AIK i fotboll i förhoppning om att få spela i Allsvenskan. Det fick han nu inte för ”Gurra” Sjöberg behöll sin plats i AIK:s mål. Den kuriösa situationen uppstod att ”Svenne Berka” stod i landslagets mål med ”Gurra” Sjöberg som reserv medan ”Gurra” stod i AIK:s mål med ”Svenne Berka” som reserv.

1948

Ur-AIK-aren ”Putte” Kock var, som ordförande i UK, uttagningskommittén, och lagledare för landslaget, den som ledde Sverige till OS-guldet 1948. Han var UK-chef 1943-56, ordförande i AIK:s huvudstyrelse 1945-54, ordförande i fotbollssektionen 1945-48 och lagledare i fotboll 1958.

Sveriges hittills enda fotbollsguld togs efter 3-0 mot Österrike, 12-0 mot Sydkorea, 4-2 mot Danmark i semifinalen och 3-1 mot Jugoslavien i finalen. 3 olympiska guldmedaljörer från AIK, vänsterhalven Sune ”Mona-Lisa” Andersson, vänsterinnern Henry ”Garvis” Carlsson, vilka spelade alla matcher, och Börje Leander som spelade högerback mot Sydkorea och Danmark i stället för skadade Knut Nordahl.

Den match Sverige fruktade mest var, med Japan 1936 i gott minne, Sydkorea. Inte blev det bättre när det visade sig att en av sydkoreanerna, lagkaptenen och vänsterinnern Kim Yong-Sik, varit med i Japans lag 1936 under sitt japanska namn Yoshoku Kin. Ingen underskattning den här gången, full fart från början. Det lossnade i 11e minuten då en försvarare bröt ett inlägg från vänsteryttern Nils Liedholm till självmål. 4-0 i halvtid, full fart även i 2a halvlek. 12-0 och 3 mål av ”Garvis”.

I semifinalen mot Danmark gjorde ”Garvis” sitt livs match. En engelsk tidning skrev att ”han gjorde allt med bollen utom att dribbla den runt olympiska elden och hade det behövts hade han gjort det också”. Sveriges 1a mål är ett av de märkligaste någonsin. Gunnar Nordahl missbedömde ett inlägg från högeryttern Kjell Rosén men fortsatte in i danska

målet för att undgå offsiden. Även den danske målvakten, Egil Nielsen missbedömde inlägget och missade bollen. Den som däremot bedömde det perfekt var ”Garvis” som, omgiven av 6 danskar, nickade bollen över målvakten och in i målet där Gunnar Nordahl tar emot den i famnen, nästan som en målvakt. Inte undra på att de danska journalisterna öste galla över sina försvarare, hur kunde de låta planens minste spelare helt omarkerad få nicka in bollen?

4-1 var en ren AIK-produkt. På en långboll från Sune Andersson sprang ”Garvis” från egen planhalva igenom det danska försvaret, kom ensam med målvakten, fintade bort denne och la bollen i mål.

1952

Landslagstränare 1948 var engelsmannen George Raynor. 1949-52 var han tränare i AIK och lyckades med något som ingen gjort tidigare, att 1951 leda AIK ur Allsvenskan och ned i division 2. Med spel i division 2 1951-52 var det i praktiken ogörligt för AIK:s spelare att ta en plats i OS-truppen.

AIK-duon ”Putte” Kock och George Raynor ledde Sverige till brons efter 4-1 mot Norge, 3-1 mot Österrike, 0-6 mot Ungern i semifinalen och 2-0 mot Västtyskland i matchen mot 3e pris.

1964

Efter 1952 bestämde IOK att antalet lag i bollsporter i OS skulle begränsas till 16. Kvalspel infördes. Sverige avstod från att anmäla sig 1956 och 1960. Först 1964 var man med igen. Sverige lottades mot Ungern. Segraren Ungern-Sverige gick vidare till ett avgörande kval mot segraren Spanien-Schweiz.

I 1a matchen på bortaplan blev det stryk med 4-0 och utsikterna att komma till OS i Tokyo var minimala. Ingen AIK-are i laget. I returmatchen på Nya Ullevi var det 2 AIK-are, centerhalven Lennart Hemming och vänsterhalven Björn Anlert. Det såg lovande ut för efter 16 min ledde Sverige med 2-0, men 10 min senare hade Ungern kvitterat till 2-2, vilket också blev slutresultatet.

Två blivande AIK-are var också med i kvalet. Owe ”Fiskar-Owe” Ohlsson, IFK Göteborg, var med i bägge matcherna och Tord Grip, Degerfors IF, i hemmamatchen. Den förre spelade i AIK 1965-71 och den senare 1966-68.

Ungern gick vidare och kvalade in till OS där man tog hem guldet. Att ha blivit utslagna av de blivande olympiska guldmedaljörerna var dock en ringa tröst.

1988

Forts nästa sida

Sverige avstår sedan OS till 1988 då man lottas i en kvalgrupp med Spanien, Frankrike, Ungern och Eire. Sverige vinner gruppen efter 6 segrar, 1 oavgjord (Spanien borta) och 1 förlust (Ungern borta) och är klara för OS. 3 AIK-are spelar i kvalet. Björn Kindlund är med i 5 matcher, Spanien (b), Eire (h), Ungern (b), Frankrike (h) och Spanien (h), Thomas Lundmark i 1, Eire (h), och Lars Zetterlund i 1, Spanien (b). Den senare går 1987 till IFK Göteborg och spelar ytterligare 2 kvalmatcher, Ungern (b) och Eire (b). En annan kvalspelare, som är både fd AIK-are och blivande AIK-are, är Anders Limpar, då i Örgryte IS. Han är med i 3 kvalmatcher, Spanien (b), Eire (h) och Ungern (h).

I OS vann Sverige sin grupp efter 2-2 mot Tunisien, 2-0 mot Kina och 2-1 mot Västtyskland men förlorade kvartsfinalen mot Italien med 2-1 efter förlängning, 1-1 i full tid. Hammarbys Michael Andersson missade en straff i 2a halvlek. Där kanske Sverige missade semifinalen.

Ingen AIK-are är med i truppen till Söul. Anders Limpar spelar alla matcherna och en annan, kortvarig AIK-are, Hans Eskilsson spelar i 2. I den 1:a matchen mot Tunisien blir han utbytt efter 22 min i 2a halvlek mot Martin Dahlin och i den sista mot Italien kommer han in i 2a halvlekens 28 min i stället för Joakim Nilsson.

1992

Sverige lottas i en kvalgrupp med Grekland, Cypern och Israel. Med blåbärnationer som Cypern och Israel i gruppen vann Sverige lätt men för att komma till OS måste Sverige kvala mot en annan gruppsegrare, Nederländerna.

Johan Mjällby spelar högerback mot Israel (h o b) och Grekland (b) och Pascal "Pagge" Simpson gör landslagsdebut som mittforward mot Grekland borta. Den senare gjorde succé med 1 mål och 2 målgivande passningar då Sverige vann med 3-1.

Kvalspelet måste vara klart senast 31 mars 1992 och därför spelas matcherna mot Nederländerna på för Sverige synnerligen olämpliga tidpunkter, 11 och 25 mars. Sverige förlorade den 1:a matchen i Utrecht med 2-1 men vann returmatchen på Värendsvallen i Växjö med 1-0 efter mål av Pascal Simpson och gick till OS på fler gjorda bortamål

Då Johan Mjällby gick skadad 1992 var Pascal Simpson ende AIK-aren i OS-truppen till Barcelona. Sverige vann sin grupp efter 0-0 mot Paraguay, 4-0

mot Marocko och 1-1 mot Sydkorea. "Pagge" fick bara spela 20 min i OS, som avbytare till Jonny Rödlund mot Paraguay.

I kvartsfinalen väntade Australien, en till synes överkomlig motståndare. Själv såg jag matchen men var ca 20 min sen efter annat OS-tittande. Jag kom strax innan Tomas Brodin skadade sig i en kollision i det australiska straffområdet och Australien gjorde 1-0. Efter det att Brodin burits ut på bår gick det svenska anfallsspelet helt i bakläs. Det var då jag för första gången insåg Tomas Brodins nyckelroll för det svenska anfallslaget. Australien var inget bra lag men vann rättvist med 2-1. De fick sedan stryk i semifinalen av Polen med 6-1 och i matchen om 3e pris av Ghana med 1-0.

En blivande AIK-are, Jesper Jansson, Östers IF, spelade 5 kvalmatcher och var med i 3 OS-matcher. Han spelade inte någon hel match men gjorde inhopp efter 78 min mot Paraguay och 83 min mot Sydkorea samt spelade från start mot Australien men blev utbytt efter 59 min.

1996

Tränarduon Tommy Söderberg och Thomas Lyth förde AIK till SM-guld 1992. Förutom detta har de en sak till gemensamt, de har bägge misslyckats med att föra Sverige till OS i fotboll, Tommy Söderberg 1996 och Thomas Lyth 2000.

Med Tommy Söderberg som förbundskapten skulle Sverige kvala in till OS i Atlanta. I en kvalgrupp med Ungern, Schweiz och Turkiet blev Ungern för svåra, förlust med 1-0 hemma och 2-1 borta. Att Sverige gjorde sammanlagt 12-1 mot Schweiz och Turkiet var betydelselöst.

Baklängesmålet mot Ungern på Olympia i Helsingborg, som kanske avgjorde hela kvalet, var ett otroligt sjabbel. AIK:aren Magnus Hedman slog en utspark i ryggen på blivande AIK:aren Teddy Lucic och den gratischansen missade inte Ungern.

Magnus Hedman stod i mål i alla 6 kvalmatcher och Mattias Johansson var med i 2. Den senare gjorde ett inhopp mot Schweiz borta och spelade hela matchen mot Turkiet borta. Teddy Lucic, då i Va Frölunda IF, spelade 4 matcher, Schweiz (b), Ungern (h o b) och Turkiet (b), Daniel Tjernström, då i Degerfors IF, spelade 1 match, mot Schweiz (b) och Mattias Thylander, då i Malmö FF, spelade i 3 matcher, Turkiet (b), Ungern (b) samt

gjorde ett inhopps mot Schweiz (h). Mot Ungern gav han Sverige ledningen med 1-0.

2000

Med Thomas Lyth som förbundskapten skulle Sverige kvala in till OS i Sydney. I en kvalgrupp med England, Polen, Bulgarien och Luxemburg förlorade man 6 matcher. Endast lilleputtlandet Luxemburg lyckades man besegra. England deltog inte i OS-kvalet men genom att dess matcher också räknades in i serien påverkade de ändå OS-kvalet.

Tre AIK-are deltog i kvalspelet. Alexander Östlund spelade i 78 min mot England hemma innan han blev utbytt och hela matchen mot Bulgarien borta. Han var även med mot Polen hemma men då hade han gått till IFK Norrköping. Patrik Fredholm kom in efter 72 min mot Bulgarien borta och gjorde det svenska målet i matchen som Bulgarien vann med 2-1. Andreas Johansson spelade 1 match, Luxemburg hemma.

Olof Mellberg spelade sin sista match för AIK 31 aug 1998, strax innan kvalspelet började 4 sep 1998. Han spelade de 6 första kvalmatcherna och var lagkapten i samtliga. En som nu representerar AIK, före djurgårdaren Sharbel Touma, var med i 3 kvalmatcher, hela mot Bulgarien hemma samt mot Luxemburg borta då han blir utbytt efter 64 min och mot Polen hemma då han blir utbytt efter 58 min.

Facit

AIK har 3 olympiska guldmedaljörer i fotboll, Sune Andersson, "Garvis" Carlsson och Börje Leander. Endast IFK Norrköping, som bildade stommen i laget 1948, har flera, 5 genom Torsten Lindberg, Knut Nordahl, Birger "Bian" Rosengren, Gunnar Nordahl och Nils Liedholm. AIK har 2 olympiska bronsmedaljörer, "Pära" Kaufeldt och "Putte" Kock. Sven Lindqvist, som bara spelade 1 match 1924, fick knappast någon medalj. 14 st har spelat i OS medan de representerade AIK. "Thodde" Malm 1908, Karl Ansén 1908 och 1912, "Ekis" Ekroth 1912, Rune Bergström 1920, "Pära" Kaufeldt, "Putte" Kock och Sven Lindqvist 1924, "Svenne Berka", "Niggern" Josefsson och "Lillis" Persson 1936, Sune Andersson, "Garvis" Carlsson och Börje Leander 1948 samt Pascal Simpson 1992. Ytterligare 5 AIK-are har spelat i OS, men för andra klubbar. "Iffa Sven" 1912 (IFK Norrköping), "Massa" Alfredsson 1924 (Hälsingborgs IF), Anders Lim-

par och Hans Eskilsson 1988 (Örgryte IS resp Sporting Club, Lissabon) och Jesper Jansson 1992 (Östers IF).

"Putte" Kock är inte bara olympisk bronsmedaljör. Det var han, som ordförande i UK och lagledare, som ledde Sverige till guldet 1948 och bronset 1952.

TURE WIDLUND

Elva medaljer

Den svenska medaljskörden vid den 19e upplagan av Deaflympics i Rom (fd Världsspelen för döva). Blev imponerande, elva medaljer, ett guld, fem silver och fem brons. 450 aktiva från 6 länder tävlade i 15 grenar.

Invigningen av Deaflympics i den klassiska idrottsarenan Olympiastadion var magnifik och det var förstås ett stort ögonblick i en dövidrottares liv att få representera sitt land i en tävling av detta imponerande slag. Att sedan självaste påven Johannes Paulus II hade välsignat tävlingarna, gav spelen ytterligare guldglans.

Mästerskytten Lars Pettersson från Malmö sköt hem sitt åttonde guld i karriären sedan starten 1985 i Los Angeles. Det blev även ett silver för honom.

Orienteraren Torbjörn Svenningsson Mullsjö har alltid varit de stora tävlingarnas man. Det blev två silver och ett brons för orienterarna. Basketdamerna var mycket nära att vinna guld i finalen mot USA, 58-60. Katrin Svensson från Varberg förbättrade sitt eget världsrekord i längd två gånger, 5,82 och 5,86. Men i sista hoppet noterades kubanskan Carvajal för 5,98. Bowlarna tog hem fyra brons.

Baskettjejen Cecilia Ferm fick ta emot priset till världens bästa dövidrottskvinna av världsorganisationen CISS.

Fiji i vinter-OS

Vi har upplevt den omkörde egyptiske störtloppsåkaren El Reedy 1984, som tränade genom meditation i någon av pyramiderna och backhopparen "Eddie Örnen" från Storbritannien vid vinter OS 1988. Nu kommer deras efterföljare, Laurence Thoms från Fiji som tänker ställa upp vid vinter OS i Salt Lake City. Han bor i Norge och har åkt skidor i fyra år och hoppas få delta i slalom och storslalom. I vinter OS i Lillehammer och Calgary hade Fiji deltagare men då åkte de längdskidor..

Presentation av några starka olympier

Ake Seyffarth

Svensk skridskoåkare som hade sin storhetstid under andra världskriget. Han tävlade för IF Linnéa på skridskor och för Hammarby IF på cykel. Han vann OS-guld på 10 000 meter 1948 och OS-silver på 1500 meter vid samma OS efter normannen Farstad. Han siktade på fler medaljer vid detta OS. Att han blev 11:a på 500 meter och sju:a på 5000 m var en missräkning.

Han vann 22 SM-guld på skridskor och tre på cykel. Genom andra världskriget fick han inte chansen att ställa upp i så många mästerskap. Han var sannolikt den bästa skinnaren i världen under andra världskriget och slog flera världsrekord. Han var en seg idrottsman med järnvilja. 1943 vann han SM på 1500 m bara 14 dagar efter det att han opererat bort blindtarmen. 1947 var ett stort år. Då vann han EM med Göte Hedlund på andra plats. OS-säsongen 1948 blev han sista. Efter tävlandet drev han en sportaffär i Stockholm och var en av ledarna inom Svensk Skridskoförbundet.

Yvonne van Gennip

Nederländsk skridskoåkare, som var landets populäraste idrottsman 1988. Då vann hon OS-guld på 1500 m, 3000 m och 5000 m. Hon slog fyra världsrekord och vann även VM- och EM-medaljer.

Hon var 17 år när hon debuterade i VM 1982 och blev fyra och vid OS i Sarajevo 1984 blev det som bäst en femte plats. Vid EM 1985 tog hon sin första medalj. Hon blev alltid slagen av en eller flera östtyskor. Vid OS i Calgary var östtyskorna favoriter. I första paret på 3000 m slog Ehrig världsrekord. Yvonne höll hennes tider och när sista varvet började låg hon 0,6 sekunder efter men en briljant avslutning gjorde att guldet hamnade hos Yvonne som alltså förbättrade det nysatta världsrekordet. På 1500 m tre dagar senare avgjorde hon på nytt på sista varvet. Två dagar senare var det 5000 m. Ehrig öppnade åter starkt och slog världsrekord. Men Yvonne höll hennes varvtider och kunde forcera på slutet och ta ytterligare ett guld. Detta föranledde mängder av uppvaktningar och erbjudanden och träningen blev lidande och OS-formen nådde hon aldrig mer. Hon ställde upp för att försvara sina guld vid OS i Albertville men hade inte en chans, sexa på 3000 m, fall på 1500 m och 5000 m avstod hon från.

Wyomia Tyus

Amerikansk sprinter, som var den första sprintern som försvaret ett OS-guld på 100 m. Hon vann OS-guld på 100 m 1964 och 68, samt på 4 x 100 m 1968, OS-silver på 4 x 100 m 1964. Hon satte åtta världsrekord, varav fyra under OS. Tyus slog igenom vid OS i Tokyo där hon tangerade Wilma Rudolphs världsrekord på 11,2 sek. Hon prickade formtoppen vid rätt tillfälle. Vid OS i Mexico fyra år senare vann hon 100 m på 11,0, nytt världsrekord.

Ulrich Wehling

Östtysk skidåkarer, nordisk kombination. Världens främste kombinationsutövare genom tiderna. Han vann OS-guld 1972, 76 och 80. Tre segrar i Holmenkollen och två i Falun och sex gånger östtysk mästare. Han beskrevs som ett underbarn då han som 19-åring vann Olympisk guld. Han och Östtyskland satsade på idrotter där man hade stora chanser att ta olympiska medaljer. Han är historisk genom att vara den förste manlige utövare att ta guld i nordisk kombination vid tre OS i rad. Endast konståkarna Gillis Grafström och Sonja Henie hade tidigare lyckats med den bedriften.

Trine Hattestad (Solberg)

Norsk spjutstjärna med OS guld i Sydney 2000 och brons i OS 1996. Hon har också dubbla VM-guld. Hon tillhörde också den norska eliten i handboll men valde spjut som sin idrottsgren. Mitt under karriären födde hon också en son.

Svetlana Masterkova

Spurtstark medeldistansare från Ryssland. Hon vann OS-guld på 800 m och 1500 m 1996. Hennes båda OS-guld kom överraskande. Hon växte upp i Sibirien och sprang sitt första lopp under 2 minuter 1990. Men det var många som var snabbare i världen och i Ryssland. Året efter var hon finalist i VM. Hon fortsatte att förbättra sig men stoppades sedan av att hon gifte sig och fick en dotter. Men när hon kom tillbaka 1996 förlorade hon bara ett lopp.

Ralph Rose

Friidrottare från USA som behärskade nästan alla kastgrenar i början av 1900-talet. Han vann OS-guld i kula bästa hand 1904 och 1908, OS-silver 1912 samt sammanlagt bästa och sämsta hand 1912. OS-silver i diskus 1904, OS-brons i slägga 1904.

Innehade världsrekord i olika kastgrenar. En storväxt idrottsman som var USAs fanbärare vid OS 1904, då han anges ej ha hälsat kungen med fanan. Han avled 1913 endast 28 år gammal.

Robert Webster

Simhoppare från USA som vann OS-guld i höga hopp 1960 och 64.

När han vann OS-guld vid OS i Rom 1960 började han svagt och efter första omgången låg han bara nia. Men i finalen tog "Bob" fram allt sitt kunnande och avslutade med ett närmast perfekt hopp med hög svårighetsgrad, som säkrade en knapp seger. I Tokyo fyra år senare låg han bara sexa när tre hopp återstod men han avslutade åter starkt och vann ett nytt guld.

Oleg Protopopov

Konståkare från Sovjetunionen. Tillsammans med Ludmila Belousova var de ett av 60-talets framgångsrikaste par i världen. Oleg vann OS-guld 1964 och 68 samt fyra VM-guld 1965-68.

Olegs mamma var ballerina och han följde som ung med henne på turné och där grundades hans intresse för dans. Han gjorde sin militärtjänst vid flottan och där mötte han vid en permission officersdottern Ludmila. De blev ett par och gifte sig 1957. De började träna konståkning tillsammans under Igor Moskvins och debuterade i mästerskaps-sammanhang 1958. Efter den framgångsrika karriären hoppade de av från öst och bosatte sig i Schweiz, där de fick politisk asyl.

Mark Spitz

Simmare från USA som tog sju OS-guld på elva dagar. Han vann OS-guld på 4 x 100 m, 4 x 200 m fritt, OS-silver på 100 m fjäril och OS-brons på 100 m fritt 1968 samt guld på 100 m, 200 m, 4 x 100 m, 4 x 200 m fritt, 100 m och 200 m fjäril och 4 x 100 m medley vid OS i München 1972.

Spitz var mycket besviken efter OS i Mexico City då han bara tog fyra medaljer varav två i guld. Det var långt under hans förväntningar. Han tränade två och en halv timma på mornarna och två timmar på kvällen. Efter den fantastiska karriären tjänade han stora pengar på reklam och som föreläsare.

Han gjorde ett försök att kvalificera sig till Sydney, men det lyckades inte.

Elisabeta Lipa - Oleninc

En rumänsk roddare. Var under 80- och 90-talet en av världens bästa roddare bland kvinnorna. Hon tog OS-guld i dubbelsculler 1984, i singelsculler 1992 samt i åtta med styrman 1996. OS-silver i dubbelsculler 1988 och 92, OS-brons i fyra utan styrman 1988. Hon deltog i fyra Olympiska Spel.

Larissa Latynina

En av många gymnaster från Sovjet. Den segerrikaste gymnasten i världen. OS-guld 1956 i mångkamp, hopp och fristående samt i lag. 1960 guld i mångkamp och fristående samt i lag. 1964 guld i fristående samt i lag. Hon slog igenom ganska sent, var 22 år vid OS i Melbourne. Totalt blev det 15 guld i OS och VM och därefter blev hon ledare och coach för de sovjetiska gymnasterna.

Med sina nio guld och dessutom fem silver och fyra brons är hon den främsta sommarolympiern och olympier genom tiderna.

Kristin Otto

En av de duktigaste simmerskorna från DDR. Hon vann 1988 OS-guld på 50 m fritt, 100 m fritt, 100 m fjäril, 100 m rygg, 4 x 100 fritt, 4 x 100 m medley samt flera VM- och EM-medaljer.

OS i Söul var hennes stora föreställning - då tog hon sex OS-guld. Ingen kvinna har varit i närheten av denna medaljskörd. Hon var en världsstjärna redan som 16-åring. Hon vann tre VM-guld redan 1982. Hon var året efter den förste att simma 100 m rygg under en minut. Hon hade säkert också tagit flera OS-guld i Los Angeles 1984 men då bojkottade öststaterna spelen.

1985 råkade hon ut för en trafikolycka och gick med nackstöd i nio månader och kunde inte bada. Men hon kom tillbaka på ett suveränt sätt trots ihållande värk. Efter murens fall slutade hon och började studera till radiojournalist, men fick det mycket svårt privat sedan det konstaterats att de östtyska simmarna använt förbudna medel. Hon isolerade sig men vidhöll att hon handlat i god tro. Hon visste inte om någon preparerat det hon stoppade i sig.

Franziska van Almsick

Östtysk simmare av högsta klass. Hon vann OS-silver på 200 m 1992 och 96, 4 x 100 m medley 1992, OS-brons på 100 m 1992 och 4 x 100 m 1992 och 96. Hon har dessutom VM-medaljer och många EM-medaljer. Hon var ett tyskt underbarn som var mycket populär. Största bragden gjorde hon vid VM 1994, då hon blev utslagen på 200 m men fick sedan som nionde flicka hoppa in i finalen sedan en simmare blivit sjuk. Hon vann loppet på 1,76,58 - ett nytt världsrekord. Hon slog igenom vid OS 1992 och 1993 dominerade hon helt med sex EM-guld och vid EM 1995 tog hon fem EM-guld. Hennes framgångar har liksom övriga östtyska simmares ifrågasatts och att hon varit dopad. Men hon har aldrig åkt dit och till populariteten bidrog också ett vackert utseende.

Fred har mött några av de största

Fred Smedberg är en debattglad medlem i SOF. Han är också mycket aktiv inom Södermanlands Idrotts-historiska Sällskap och så här beskrivs han efter ett framträdande i sällskapets medlemsblad:

Fred Smedberg har inte bara ett långt förflutet som aktiv och ledare i IFK Södertäljes friidrottssektion. Han har också sedan juniortiden intresserat sig för idrottshistoria och har ett förbluffande gott minne av resultat och omständigheter kring rekordnoteringar.

Inte minst när det gäller dusterna mellan Gunder Hägg och Arne Andersson på 1940-talet. Det gav han ett övertygande bevis på i ett kåseri efter årsmötet i Flen, där han berättade om personliga möten med Jesse Owens och Roger Bannister.

Owens, som hoppade och sprang rakt in i hjärtat på hela idrottsvärlden i Berlin-Olympiaden 1936 och Bannister, som förverkligade den magiska drömmilen 1954, först under 4 minuter på en engelsk mil och bara av det skälet hamnat i alla uppslagsverk.

Det loppet gjorde han på en tämligen oansenlig idrotts-plats fick vi veta och naturligtvis har Fred Smedberg varit där.

Jesse Owens träffade han första gången på ett universitet i Ohio, USA, mest av en tillfällighet, menade Fred, men förmodligen var det inte bara tillfälligheter som gjorde att han fanns på plats vid en hedersbankett till Jesse Owens ära 1976. Fred Smedberg har goda vänner i kretsen kring den fyrfaldige guldmedaljören, som fick hela naziregimen i gungning.

Dusterna mellan Gunder Hägg och Arne Andersson har Fred tecknat ner lopp för lopp, ett värdefullt dokument över den svenska friidrottens guldår.

En riktig guldklimp hade han också med sig i bagaget, ett världsrekordlopp på 1500 m, 3.46,6 som radiosportens grand old man, Sven Jerring, beskrev när nog steg för steg 1941. En raritet!

Och en intressant inblick i en idrottshistorisk epok, som bara en sann friidrottsvän kan berätta.

Handikappidrott

I SOF-Bulletinen nr 4/2001 har vi noterat att handikapp-idrotten från regeringen fått 1 750 000 kronor. Där står Handikappförbundet som mottagare men det skall vara Handikappidrottsförbundet.

Universiaden blev ett för-OS

Att Peking fick OS 2008 utlöste protester på olika håll. Sommaren 2001 arrangerade Peking Universiaden, som därigenom blev ett test inför OS. Det var tre år tidigare som Kina tilldelades världens näst största idrottsevenemang, Universiaden, som nu anses ha påverkat Kina på ett positivt sätt. Flera tusen universitetsstudenter kvinnor och män, som lärt sig att ifrågasätta saker och ting kritiskt fick möta kineser i samma ålder. Där har det givetvis samtalats och diskuterats.

Universiaden är ett idrottsspel öppet för ungdomar mellan 17 och 28 år, som studerar vid universitet, högskolan eller motsvarande. Sommar-Universiaden som arrangeras vart annat år är efter OS världens största elitidrottsevenemang. Drygt 7000 idrottare och ledare från 160 länder deltog i spelen som pågick under tio dagar.

Sverige deltog i basket, gymnastik, fäktning, simning och friidrott. Robert Kronberg lyckades bästa av svenskarna och tog hem ett brons. Det var Sveriges första Universiaden-medalj sedan 1989. Det finns även en vintervariant av Universiaden. Den senaste genomfördes i Zakopane i Polen vintern 2001.

Ett tillrättaläggande från Blekinge

Den som läste om Johansson i SOF-Bulletinen 3/2001 fick säkert ta sig en funderare eller två. Dels var det Margareta Johanson som var född Margaretha Johansson, kallades Greta Johansson och på ålderns höst (och säkert långt tidigare) absolut ville heta Greta Brandsten. Dels var det Hjalmar Johansson, som i texten fick heta så och inget annat och det fastän amerikanarna var så övertygade om att han hette och skrev sig som Johansson (alltså med två n och ett s), så det blev det efternamnet på minnestavlan och inget annat. Om den som knappade in bokstäverna för densamme bara höll sig till hörsägen eller verkligen såg Johansson i tryck framför sig kan vi bara spekulera i. När det väl är skrivet är det sannolikt bara varannan som tycks se vilka bokstäver som ingår. Toivo Öhman gjorde det inte. I brev till mig skrev han Johansson. Så skrev jag också i artikeln till redaktören för SOF-Bulletinen (eller rättare sagt - jag ändrade i brevet jag fått från Toivo). Redaktören tydde Hjalmar efternamn som Johansson (han visste ju att kar'n hette så) och skrev även så i den förklarande parentesen. Den måste ha tytt sig kryptisk för alla läsare. Även jag som visste vad som där skulle stå fick ta mig en funderare. Hur var det då inte för er andra? Hoppas jag nu klarlagt det hela.

ÅKE MATTISSON

Föreningen för Fäktkonstens Främjande 100 år

Den 27 oktober 1901 sammanträdde i Stockholm några för fäktkonsten intresserade herrar. Vid detta tillfälle beslöt man att bilda Föreningen för Fäktkonstens Främjande, samt att börja fäktundervisningen den 4 november samma år. Därmed lades grunden för vad man i våra dagar kallar för modern svensk fäktспорт.

De första stora tävlingarna ingick i Nordiska Spelen och då stod FFF för arrangemangen. Uppvisning inför en distingerad publik hörde alltid till dessa evenemang. Till de Olympiska Spelen i London 1908 skickade FFF en manstark trupp i värja. Bäst lyckades Gustaf Lindblom som nådde semifinal. Även vid de Olympiska Spelen i Stockholm 1912 svarade FFF för den svenska representationen i både värja och florett. I lagtävlingen i värja lyckades Sverige nå final och belade där en hedrande fjärde plats. I den individuella värjfäktningen ställde 125 man upp och där lyckades E Sörensén komma på en femte plats. Å Grönhagen vann fäktmomentet bland de moderna femkamparna. Även vid OS i Antwerpen 1920 svarade FFF för den svenska representationen och Gustaf Lindblom nådde finalomgången och hamnade på nionde plats. Den största framgången så här långt noterades i Paris 1924, då Nils Hellsten tog hem bronsmedaljen på värja. I Amsterdam deltog Sverige i värja och florett för herrar samt även i damklassen med Ebba Gripenstedt och Hanna Olsen från FFF. Nils Hellsetn slutade femma i värja och Bertil Ugglå nådde finalpasset i florett. Vid OS i Los Angeles 1932 deltog ej Sverige. FFF fortsatte att dominera svensk fäktnings och vid OS i Berlin 1936 tog värjlaget silver (Almgren, Cederin, Drakenberg, Dyrssen, Granfelt och Thofelt) och Hans Drakenberg slutade fyra individuellt. Nästa OS gick i London. I lagvärja slutade Sverige trea och i laget fanns från FFF Frank Cervell och Sven Thofelt. Vid de Olympiska Spelen i Helsingfors 1952 och Melbourne 1956 hade FFF ingen representant med.

Senare stora olympiska framgångar har registrerats genom Johan Harmenberg, guld 1980 och Kerstin Palm som deltog i sju OS och har 19 SM på meritlistan. Hon vann JVM 1966, Universiaden 1967 och blev sexa vid OS i Mexico City 1968.

FFFs hundraåriga historia finns i en nyutkommen bok. Den kostar 120 kr plus porto och består av två delar, först ett tryck av den skrift som framställdes till föreningens 60-årsjubileum och därefter kommer en helt ny skriven del som täcker tiden fram till idag. Bokens kan beställa på tfn 08 - 664 04 85 (Jeannetta Runold) eller på jeru@home.se.

STIG NILSSON

Bok om Olympisk maraton

Lagom till OS 2000 kom en bok om Olympisk maraton. Den är på 512 sidor. Det är den mest kompletta boken om maratonlöpning vid de olympiska spelen 1896-1996. Författarna David E Martin och Roger W H Gynn presenterar utförliga beskrivningar av OS-loppen, banorna, födelsedatum för flertalet OS-deltagare och biografier över OS-medaljörerna. Boken handlar inte bara om de olympiska maratonloppen. Bl a finns där utförliga beskrivningar av de ledande nationernas uttagningsprocedurer. Varje OS har sitt eget kapitel. Totalt listas 1541 manliga OS-deltagare och 254 kvinnliga. För 1352 av männen ges fullständiga födelsedatum, för 72 födelseår, för 117 saknas uppgift. För kvinnorna med hela verksamheten förlagd till 1984 och senare är motsvarande fördelning 251-2-1.

Skidsportens Historia 1950-1979

SOF-medlemmen Vidar Martinell har kommit ut med en ny bok, en fortsättning på Skidsportens historia, nu upptagande tiden 1950-1979. Den berör den internationella skidsportens historia med tonvikt lagd på den svenska.

Vidar har själv genomfört 38 Vasalopp - vid 60 år ålder på den utmärkta tiden 5,57,44. Han har tidigare givit ut fyra böcker om skidsport och denna är den femte. De tidigare har varit "Svenska Skidlegender", "Svenska Olympiska Skidguld", "Svenska VM-guld på skidor" och "Skidsportens historia 1800 - 1949".

Bakom alla böckerna ligger ett enastående arbete. I denna bok har varje årtionde fått ett kapitel med händelser och namn. Förutom Sverige omfattar boken Östtyskland, Sovjet, Polen, Italien och Frankrike. Periodens störste åkare var Sixten Jernberg och han har givetvis en något längre presentation. En mycket intressant läsning för alla skidintresserade. Boken kostar 295:- och kan beställas direkt från Vidar, tel 08 - 55171384

Stefan i topp

Stefan Holm har av Internationella Friidrottsförbundet, IAAF, placerats som etta i den senaste rankingen i höjdhopp. Stefan Strand har hamnat på fjärde plats. Bland damerna placerades Kajsa Bergqvist som fyra. Alla OS-hopp 2004.

Känner ni till Gronchi?

Jaså, inte! Läs då vänligen vidare! För min del började det nämligen med OS i Rom 1960. På invigningen i OS-stadion hörde jag (och övriga närvarande) för första gången de här orden "Arrive il presidente della republica Gronchi." Det betyder helt enkelt att nu kommer republikens president, Gronchi. Högtalaren dånade ut, ja nästan skrällde ut vem som var i färd med att anlända till hedertribunen.

Denne Giovanni Gronchi (1887-1978) var krisdemokrat. Under andra världskriget blev han motståndare till fascismen och är säkerligen inte okänd bland sina meningsfränder. I Rom-OS blev han över hövan bekant för idrottsfolket och publiken här och där eftersom han besökte de skilda tävlingsarenorna och varje gång hälsades välkommen med den nyssnämnda frasen.

Den uppskrivade ljudnivån störde väl dem som just koncentrerade sig på sin uppgift i idrottsutövningen men arrangörerna hade nog order att vara artiga mot Italiens politiska överhuvud än mot egna och gästande OS-deltagare.

Följdfrågan när, var och hur eller om inte all idrott och politik hör ihop kan besvaras med ja, nej tja eller kanske plus för stunden lämpliga motiveringar

OLLE STEIJ

Olle Steij har varit en etablerad men för det mesta en anonym sportskribent, mest hos TT i Stockholm, och har rapporterat från sex OS - två av dem sommar-OS.

Hur madonnan, medvetet eller inte, hjälpte en normalhedning

Sista dagen i Rom-OS stod grandios hästhoppning på programmet, också med svenskt deltagande. TTs ordinarie ridexpert drabbades av ett plötsligt mässfall. Därför blev en sådan som jag sänd att beskriva ryttarnas och hästarnas beteenden och bravader när det gällde att inte riva, sparka ner plankor eller ribbor eller vad de saker heter som hindren består av.

Utan att vara påläst begav jag mig i väg till OS-stadion. Väl framme upptäckte jag att hästjuryns medlemmar i vackert rödvit dress av någon anledning lagt beslag på pressläktaren. Jag skulle alltså inte få sitta på TTs plats(er).

- Här skall vi vara för att genomföra våra bedömningar, utbrast jurychefen när jag ville ha tillbaka TTs utrymmen. Platserna tillhör oss och inga andra.

Tilltaget passade mig naturligtvis inte utan gjorde mig i stället lagom förbannad. Jag hade lärt mig en del italienska, men hade naturligtvis ett begränsat ordförråd. Min och jurybasens engelska var inga parallella språk. Plötsligt fick jag för mig att försöka drämma till med italienska svordomar. En och annan kunde jag.

Jag började med att höjta "sporca madonna" d v s smutsiga madonna. De närliggande italienarna bleknade och stirrade ut i rymden. Något mer hände inte för stunden. Då fortsatte jag med det värsta uttryck som jag hört att en troende katolik knappast orkar tåla. Vad kunde det vara?

Jo, jag skrek "porca madonna" så att det hördes vida omkring. Oj, det betyder grismadonna och gjorde verkligen susen. Jurychefen och nästan hela hans gäng svimmade. Jag behövde inte demonstrera mer av mina kunskaper i det italienska språkets nedre regioner. Jag nådde mitt mål och återerövrade TTs platser på läktaren.

- Bra gjort unge man (jag var i alla fall 37 år, den tillfällige vännen var en pensionerad överste med knävelborrar), jåkligt bra gjort, men enbart rent språkligt hörde jag en skorrande röst utbrista.

Rösten tillhörde utomordentligt turligt en svensk expert på hästar och ridsport, som var medlem av juryn. Han frågade om jag möjligen behövde någon hjälp.

- Ja, tack svarade jag själglad och berättade att mina insikter i ridsport inte var särskilt omfattande och att jag var där som reserv.

Den märkliga episoden med mitt möte med den här juryn resulterade i att den svenske experten - på något sätt en helt ny vän - hela tiden talade om för mig vad som hände nere på banan och allra helst när det hade svensk anknytning. Visserligen såg jag själv det skedda men hade ibland svårt att definiera och analysera det. Efter hand blev det dags att telefonera in mitt olympiareportage - med bravur förstår ni nog - till vår förläggning, dit jag senare begav mig. Vet ni vad vår högste chef hostade ur sig när vi träffades?

Jo han berömde:

- Inte trodde jag att du kunde något speciellt om ridtävlingar på den här nivån. Men det var tur att du fick uppdraget.

Berömmet medförde att jag faktiskt dröjde till långt fram på hösten med att avslöja att jag fått en hel del assistans den aktuella gången för att skapa innehållet i mitt skriverseri. Och i och med denna SOF-artikel är det förkunnat för en vidare krets hur jag bar mig åt för att kämpastarkt nå en stor framgång i en från början brydsam situation.

Ett hjärtligt tack, du kära madonna, är du sannerligen värd. Efter alla dess år, fler än 41, kan vi väl ta en caffè lattjo tillsammans, var sin förstäs.

OLLE STEIJ

Wolf Lübergs spalt

Våra mesta vinterolympier

SOF-medlemmen Carl Erik Eriksson är vår mesta olympier med 6 starter. Så här ser ”mesta-listan” ut:

Eriksson Carl Erik	Bobsleigh	64	68	72	76	80	84
Sandler Örjan	Skridskor	64	68	72	76	80	
Mogren Torgny	Skidor	84	88	92	94	98	
Andersson Leif	Biathlon	84	88	92	94		
Grafström Gillis	Konståkn	20	24	28	32		
Gustafsson Tomas	Skridskor	80	84	88	92		
Holm Mikael	Rodel	88	92	94	98		
Löfgren Mikael	Biathlon	88	92	94	98		
Martinsson Barbro	Skidor	56	60	64	68		
Nordlander BertO Ola	Ishockey	60	64	68	72		
Ottosson Jan	Skidor	84	88	92	94		
Tumba Sven	Ishockey	52	56	60	64		
Wallner Johan	Alpint	84	88	92	94		
Wassberg Thomas	Skidor	76	80	84	88		

Ytterligare en kvintett aktiva har chans att nå fyra OS-starter om de blir uttagna och startar i Salt Lake City.

Jonsson Niklas	Skidor	92	94	98		
Forsberg Henrik	Skidor/Bia	92	94	98		
Nowen Ylva	Alpint	92	94	98		
Nyberg Fredrik	Alpint	92	94	98		
Wiberg Pernilla	Alpint	92	94	98		

Svenska medaljer i vinter-OS

		Guld	Silver	Brons
Biathlon	20 km	1	-	2
	4 x 75 km	-	-	2
Konståkn	Ind	5(1)	3(1)	2(1)
Ishockey		1	2	4
	Alpint			
Alpint	Slalom	1	-	1
	Storslalom	2(1)	-	1
Alpint	Störtlopp	-	1(1)	-
	Super G	-	-	1
Kombin		1(1)	-	-

Skidor herrar	10 km	-	-	1
	15 km	3	2	2
	30 km	1	3	1
	50 km	7	6	4
	4 x 10 km	4	1	4
	Nord komb	-	1	3
Skidor damer	Backhoppn	-	1	1
	18 km	3	2	1
	5 km	1(1)	-	-
Skridskor	10 km	1(1)	-	1(1)
	3 x 5 km	1(1)	2(2)	1(1)
	500 m	-	1	-
Skridskor	1500 m	-	1	1
	5000 m	2	1	1
	10000 m	5	1	3

SVIF 25 år

För 25 år sedan - 1 sept 1976 - bildades Svenska Idrottshistoriska Föreningen, SVIF. Detta firades den 30 november 2001 med ett jubileumsmöte, där besökarna bjöds på en välkomstdrink, middag och kaffe.

Föreningens ordförande från starten, Jan Lindroth, fanns med men var nyopererad. Därför hälsade Karl Örsan, styrelseledamot och tidigare medlem i SOF, oss välkomna och informerade om föreningens historia och vad man utträttat.

För föreläsningen svarade Bengt Wallin och ämnet var "Fritjofssons era". Under hans ordförandetid i RF hände mycket av stor betydelse för svensk idrott och Wallin kunde lämna en initierad information då han i högsta grad var med i Karl Fritjofssons arbete. Han var engagerad på alla nivåer inom idrottsrörelse både som aktiv och ledare och då mest i basketbollsporten. Han är gotlänning och har utövat park, stångstötning och gutisk femkamp med viss framgång. 1970 blev han studierektor i RF och då bildade han tillsammans med sin fru SISU, idrottsrörelsens eget studieförbund, som allt sedan starten haft en ständigt expanderande verksamhet.

Föreningen Idrottsarkivet

Helsingborgs Idrottsmuseum, Föreningen Idrottsarkivet, firade 2001 25 år och har utkommit med en jubileumsskrift. Skriften ger en bild av föreningens verksamhet under 25 år för att bevara idrottshistorien åt kommande generationer.

Ett nytt idrottshistoriskt sällskap

Vid Smålands Idrottshistoriska Sällsapps årsmöte bildades på Arne Argus initiativ ett nytt idrottshistoriskt sällskap, som skall arbeta för att Torsten Tegnér's gärningar lever vidare. Interimsstyrelsen består av Arne Argus, Torstens söner Björn och Leif Tegnér, Curt Einarsson, de båda TT-forskarna Rolf Haslum Saltsjöbaden och Åke Jönsson Umeå. Ett 50-tal personer har anmält intresse varav en del tidigare medarbetare från Idrottsbladet.

Idrottshistoriskt förbund

Det finns planer på att ett Idrottshistoriskt förbund skall bildas. Det beslutades vid en idrottshistorisk konferens i september 2000 att tillsätta en arbetsgrupp för detta. Medlemmar bör vara idrottshistoriska föreningar och sällskap samt idrottsmuseer.

Förbundets uppgift skall vara att väcka och underhålla intresset för idrottens historia sett ur ett idrottsligt, socialt, kulturellt, samhälleligt och ekonomiskt perspektiv. Förbundet skall också främja studier och forskning samt svara för information till medlemmarna. Ett stödjande kansli föreslås också och Sveriges Olympiahistorikers Förening bör väl vara en medlem.

Den 7-8 sept 2002 blir det en Rikskonferens i Stockholm (Bosön) för idrottshistoriska organisationer och museer. Arrangör är Svenska Idrottshistoriska Föreningen och Stockholms Idrottshistoriska Förening.

Balck och Paris-OS

Svenska Idrottshistoriska Föreningen har fyllt 25 år. Ordförande i föreningen är idrottsprofessorn Jan Lindroth. Han är också medlem i Sveriges Olympiahistorikers Förening och i senaste numret av SVIF-nytt har Jan Lindroth skrivit en artikel under rubriken "Tidsdokument" som har olympisk anknytning och som vi här publicerar:

I tre brev rapporterade den 80-åriga Viktor Balck från de olympiska spelen i Paris sommaren 1924. Brevmottagare var hans högra hand genom så många decennier, Alex Lindman, som tydligen stannat kvar i Sverige. Det finns med tanke på denna djupa relation anledning räkna med att Balck meddelade vad han hade hjärtat utan diplomatisk förställning. Det framgår att han inte riktigt kände igen sig från för:

att det var bättre under förkrigstid med den svenska elitidrottens uppträdande och resultat. Då var han själv huvudansvarig, nu sitter han mer passivt vid sidlinjen, gör sina iakttagelser och längtar tillbaka till förkrigstid och OS 1912.

Breven förvaras i Alex Lindmans arkiv i Riksarkivet. Lindmans samlade handlingar ingår där i det stora och mycket värdefulla bestånd av arkivmaterial som går under huvudrubriken Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande (beteckning JIIB:1).

Här presenteras nu hela första brevet, daterat Paris den 6 juli 1924. Kanske det blir aktuella att återkomma till de två andra i kommande SVIF-nytt:

"Min käre Lindman. Igår den stora dagen för öppningshögtidligheten. Mycken villervalla innan man kom till rätta, med skrik och axelryckningar. Paraden var ganska bra; men våra svenskar gjorde sig synnerligen dåligt. Illa klädda, dålig marsch, dålig hållning och mycket liten trupp. Alla gjorde den iakttagelsen. General Kentick, Englands representant, sade: "Vi har alltid ansett svenskarna vara en af de förnämsta idrottsnationerna. Nu voro de en besvikelse". Jag nästan skämdes. Annat var det med Finland, en stor prydlig trupp, välklädd. Likaså de andra skandinaviska landen - särskilt Danmark. Det var ett stort misstag att våra gymnaster saknades. De gäfvos stil och hållning åt truppen. Det militära elementet saknades också. Det var i Athen, London, Sthlm o Antwerpen som gymnaster och officerare gäfvos stil och hållning åt truppen. Det hela tycktes mig illa ordnad. Våra brottare, en ståtlig trupp, sutto på läktaren och sågo på af brist på kläder. Våra simmare anlända dagen förut orkade ej vara med. Andra lands simmare i simdräkt voro med.

Den vackraste truppen var kanske den engelska; men så hade den mellan dess olika afdelningar ett prydligt militärt inslag som gaf mycken stil. Äfven amerikanarna - den talrikaste truppen, ty alla deltagare voro med och prydligt klädda - hade mycken militär i ledet; liksom de flesta andra land. Finnarna voro kanske bäst ordnade och ledda.

Våra Svenskar voro mig en besvikelse - hoppas ej på flera sådana. Ledningen förstår ej frågan om ett värdigt uppträdande. Annat var det då Hermelin och jag ordnade dessa saker.

Stadion är stort, men mindre vackert, platserna trånga; men man ser bra, om man ej sitter för långt bort från händelserna. Det är emellertid en stor olägenhet att komma dit; att begagna sig av bussar med tre á fem ombyten är omöjligt. En bil med uppehåll och återfärd kostar ett par hundra francs. Ingen gifver mig några som helst upplysningar. Jag vet ej vad som kommer att ega rum i dag. Japanerna har lovat taga mig dit ut, tack vare Edström, som haft vänlig

omslag för mig. Överledaren Petri ser jag ej röken av. Detta är för dig privatim. Du får ej låta någon ana att jag klagat; men gerna kan du låta förstå att det ej är så väl bestäldt.

Hur är det i Stockholm? Hvad säger tidningarna om saken? Våra sångares konsert tycks ha gått oförmärkt förbi. Ej så bra ordnadt; på en liten oansenlig lokal.

Större glädje hade jag väntat.

Din tillgivne

Viktor Balck“.

Gärderud ny RV-ordförande

Den 15 november 2001 höll Riksidrottens Vänner sitt 85e årsmöte. Ordföranden och SOF-medlemmen Gösta Gärdin inledde och hälsade nya medlemmar välkomna. Tre nya medlemmar var SOFare, Kim Bengtsson, Carl Erik Eriksson och Stig Nilsson.

Sedan blev det stipendieutdelning med prinsessan Lilian som utdelare och hon assisterades bl a av SOFs ordförande Björn Walden, tillika vice ordförande i Riksidrottens Vänner.

RF-stipendiet utdelas till man eller kvinna vars ledarinsatser verksamt bidragit till svenska idrottsrörelsens utveckling och detta utdelades till Stig A Jönsson från Göteborg. Han är känd för sitt starka engagemang för idrottshistoria och är drivande kraft bland Museivänner i Göteborg och även medlem i SOF. Övriga stipendier som fördelas av RV är Olander-stipendierna till lovande svenska idrottsungdomar, Stipendium ur 80-årsfonden, som utdelas till aktiv kvinnlig eller manlig idrottsledare, som genom sin ledargärning främjat svensk idrott, Sven Thofelt-stipendiet, som utdelas till en manlig eller kvinnlig idrottsledare som framgångsrikt främjat ungdomsverksamheten i Sven Thofelts anda, Torsten Tegnér-stipendiet, som utdelas till nordisk idrottsledare eller idrottsjournalist, som präglas av den idealitet som är förbunden med namnet Torsten Tegnér, Gustaf Lindenbaum-stipendiet till yngre kvinnlig idrottsledare för vidareutbildning och Bo Ekelund-stipendiet, som tillfaller en ideellt arbetande ledare inom friidrotten.

Ordföranden Gösta Gärdin hade av sagt sig omval och till ny ordförande valdes den olympiske guldmedaljören på 3000 m hinder vid OS i Montreal 1976, Anders Gärderud. Även på sekreterarposten blev det ett nytt namn, före generalsekretären i Skidförbundet Johan Sagner. På övriga poster blev det omval. På förslag från vice ordföranden Björn Walden valdes Gösta Gärdin till hedersordförande och till hans ära avsattes 100 000 kronor till en fond som

bär Gösta Gärdins namn. C G Anderberg med 28 år inom Sveriges Olympiska Kommitté valdes till hedersledamot.

Årets förbund

Svenska Friidrottsförbundet har utsetts till 2001 års främsta svenska idrottsförbund. Valet gjordes av Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande. Priset är på 200 000 kronor samt en replik av J P Molins staty "Bältesspännare".

Motiveringen lyder: "Svenska Friidrottsförbundet har bakom sig sitt mest framgångsrika år i modern tid med en stor mängd medaljer och framstående placeringar i internationella mästerskap, såväl på senior- som på ungdomsidan. Förbundet har utnyttjat den sportsliga och publika goodwill som byggdes upp under VM i Göteborg och som vidareutvecklats till en allt bättre arrangör av tävlingar och av sporten i alla avseenden". Nu hoppas vi framgångarna fortsätter mot OS i Aten 2004.

Tio Bästa

Tio Bästa listan som varje år röstas fram av Stockholms Sportjournalister toppades i år av Per Elofsson. På andra plats kom Magdalena Forsberg och i övrigt innehöll listan inga sensationer. Möjligen saknar man ishockeyspelaren Niklas Lidström, NHLs bäste back.

1. Per Elofsson skidor 1047 poäng, 2. Magdalena Forsberg skidskytte 760, 3. Lars Frölander simning 727, 4. Annika Sörenstam golf 708, 5. Anja Pärsson alpint 605, 6. Tony Rickardsson speedway 516, 7. Christian Olsson friidrott 445, 8. Kajsa Bergqvist friidrott 434, 9. Henrik Larsson fotboll 417 och 10. Patrik Andersson fotboll 244.

Årets lag blev Hammarby IF fotboll 63 poäng, 2. Landslaget i fotboll 40, 3. Landslaget herrar curling 6, 4 Damlandslaget fotboll och landslaget herrar handboll.

Kajsa bäst i Stockholm

Höjdhoppperskan Kajsa Bergqvist har utsetts till Stockholms bästa idrottsåret 2001. Priset utdelas av Stockholms Sportjournalister och Stockholms Idrottsförbund och motive ringen löd: Kajsa Bergqvist får priset för framgångar i världsklass vunna tack vare en respektlös inställning, som har engagerat idrottsintresserade i hela landet.

Bengt Saltin belönad

Idrottens "Nobelpris" är 2002 har tilldelats den svenske professorn Bengt Saltin. Det är IOKs olympiska pris i idrottsmedicin och är idrottsforskarnas mest prestigefyllda pris. Prissumman är på fem miljoner kronor.

Verksamhetsberättelse 2001-2002

Styrelsen har under verksamhetsåret 2001-2002 haft sex protokollförda sammanträden. Ett hölls hos klubbmästaren i Färentuna, ett hos SOK, ett på Jaktornet och övriga i Världsrekordrummet på Stockholms Olympiastadion.

Vid årets ingång var antalet medlemmar som betalt årsavgiften för 2000 194 st. Dessutom en hedersmedlem. Vid utgången av 2001 var antalet betalande medlemmar 201. Dessutom tillkommer två hedersledamöter. Hela 23 nya medlemmar har tillkommit under räkenskapsåret 2001-02, vilket framför allt torde bero på de allmänna möten som hållits i Göteborg. Under året har nio medlemmar avlidit eller begärt sitt utträde ur föreningen. Sju medlemmar har ej erlagt medlemsavgiften för 2001 och därigenom lämnat föreningen.

Årsmötet ägde rum måndagen den 19 mars på Jaktornet. 24 medlemmar och tre gäster var närvarande.

Inför mötet hade Vidar Martinell av sagt sig omval. Han efterträddes som ledamot av Claes-Göran Bengtsson, som invaldes i styrelsen för en tid av två år. I styrelsen omvaldes på två år Kim Bengtsson och Carl-Erik Eriksson. Valberedningen, Anders Jansson (ordf), Fred Smedberg och Örjan Westberg omvaldes för en tid av ett år. Birger Fält omvaldes som revisor för en tid av två år.

En av grundarna av SOF, Ture Widlund, som verkat som ordförande under föreningens första fjorton år valdes till hedersledamot och hedersordförande.

Efter årsmötesförhandlingarna berättade Bengt-Herman Nilsson under titeln "Det italienska skidundret" om sin tid som tränare för det italienska skidlandslaget.

Under 2001 har i Stockholm förutom årsmötet avhållits två allmänna möten. Vid en vårräff på Stockholms Stadion den 14 maj höll Hans von Heijne inför 22 medlemmar och gäster ett mycket uppskattat kåseri om Torben Grut och Stadions tillkomst till delvis unika diabler.

Den 24 oktober hölls ett allmänt höstmöte där Lars Hindmar höll ett uppskattat kåseri över ämnet "Lasse mot överheten." Tyvärr hade endast 16 åhörare samlats, vilket måste ställas mot att 55 åhörare kommit till motsvarande föredrag i Göteborg ett år tidigare. Antalet deltagare kanske påverkades något av att mötet kolliderade med ett möte i Stockholms Idrottshistoriska Förening.

Två SOF-möten har ägt rum på Idrottsmuseet i Kviberg, Göteborg. Den 24 april lyssnade 40 personer till C-G Anderberg som höll ett uppskattat anförande om IOC och dess rutiner för bland annat val av OS-städer och ny

president.

Den 27 november kåserade Gunnar Larsson om minnen från och kring simbassängen. Ett mycket lyckat evenemang om lockade hela 66 åhörare. Ordförande har vid båda tillfällena representerat styrelsen.

Det har uttryckts intresse från bland annat Malmö att också där få något SOF-möte. En sådan utökning hade planerats men några sådana möten har inte kunnat hållas på grund av föreningens ansträngda ekonomi.

SOF-Bulletinen har under året utkommit med fyra nummer och SOF-Bulletinen Special med två nummer. En sammanställning av föreningens böcker och ett nummer specialinriktat mot Vinter OS 2002.

Föreningen har under året mottagit ett antal publikationer, och biblioteket uppgår nu till drygt 1000 volymer plus flera hundra tidningar och tidskrifter. Olika försök med format görs för att publicera registret i en mer läsbar form än tidigare i en SOF-Bulletin Special.

Förhandlingar pågår om att SOF skall få disponera Världsrekordrummet i Sophiatornet på Stockholms Stadion. SOF har fått ett principiellt tillstånd av Stadionchefen men något formellt "hyreskontrakt" har ännu ej skrivits. För att ställa upp biblioteket måste SOF anskaffa ett antal bokhyllor. Arbetet härmed pågår.

Vid Sveriges Olympiska Kommittés årsmöte representerade SOF av ordföranden Björn Walden

SOF är representerat i Sveriges Olympiska Akademi av sin ordförande Björn Walden.

SOFs hedersvimpel har under året tilldelats Bengt Herman Nilsson, Lars Hindemar och Hans von Heijne.

För den ekonomiska redovisningen hänvisas till Resultat- och Balansräkningen.

Styrelsen tackar medlemmarna för det gångna verksamhetsåret liksom alla de som medverkat till att göra verksamheten intressant, stimulerande och därmed meningsfull.

Björn Walden Owe Fröberg Olle Svensson
Clas-Göran Bengtsson Stig Nilsson Kim Bengtsson
Carl-Erik Eriksson Björn Folin

Resultaträkning 2001 01 01 - 12 31

Intäkter

Medlemsavgifter	30000:-
Annonser	3425:-
Försäljning	25:-
Gåvor	150:-

Räntor	21:86
Summa intäkter	33621:86
Årets underskott	5841:94
Intäkter totalt	39463:80
Kostnader:	
SOF-Bulletiner	16033:90
Porton	7599:60
Trycksaker	3558:30
Kontorsmaterial	291:50
Föreningsmöten	6619:00
Postgiro	555:00
Medlemsregistret	4330:00
Diplom	193:00
Försäkringar	283:50
Kostnader totalt	39463:80

Balansräkning 31 dec 2000

Tillgångar	
Postgiro	12598:50
Lager vimplar	3000:-
Inventarier	1000:-
Fordringar annonser	10750:-
Summa kronor	27348:50
Skulder och eget kapital:	
Kapital	22440:44
Årets överskott	4908:06
Summa kronor	27348:50

Revisionsberättelse

Undertecknade, som av Sveriges Olympiahistorikers Förening vid ordinarie årsmöte utsetts att granska räkenskaper och förvaltning för verksamhetsårets 1 januari 2001 - 31 december 2001, får efter fullgjort uppdrag avge följande revisionsberättelse.

Vi har granskat föreningens räkenskaper och andra handlingar, som lämnar uppgift om ekonomi och förvaltning. Räkenskaperna är förda med ordning och noggrannhet. Intäkter och kostnader vid räkenskapsårets utgång framgår av ovanstående utdrag ur räkenskaperna.

Vi har funnit att styrelsen på ett förtjänstfullt sätt hanhaft

förvaltningen och föreslår därför att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för den period revisionen omfattar.

Stockholm den 1 februari 2002

Birger Fält

Bo Nilsson

Förslag till verksamhetsplan 2002-03

Det kommande verksamhetsåret planerar vi att fortsätta verksamheten i huvudsak samma former som tidigare.

Förutom årsmötet planeras ytterligare minst ett allmänt medlemsmöte, med samma uppläggning som tidigare, åga rum i Stockholm. Dessutom planeras ett utökat samarbete med andra idrottshistoriska föreningar i landet, där SOF kan tänkas agera som medarrangör vid sammankomster.

Vi planerar att under 2002 komma ut med 4 nummer av SOF-Bulletinen och ett par nummer av SOF-Bulletinen Special.

Samarbetet med Sveriges Olympiska Kommitté och Sveriges Olympiska Akademi fortsätter.

Vi kommer att följa upp vad SVIFs arbetsgrupp för idrottsmuseer och idrottshistoriska föreningar gör.

STYRELSEN

Nya initiativ

SOF har inbjudit andra idrottshistoriska sällskap till samarbete. Ett första steg är att vi byter "tidningar" dvs vi sänder SOF-Bulletinen till intresserad idrotshistorisk förening och vi får deras alster. De första som svarat är Smålands Idrottshistoriska Sällskap, Södermanlands Idrottshistoriska Sällskap, Blekinge Idrottshistoriska Sällskap och Jämtlands Idrottshistoriska förening samt Stiftelsen Idrottsmusei Vänner i Göteborg och Idrottsmuseets Vänner i Malmö. Nu kommer deras produkter att finnas i våra nya lokaler på Olympiastadion när vi fått klart där. I Jämtlands "Idrottsminnen" ser vi att föreningen har över 250 medlemmar och där finns distriktsförbund, kommuner, idrottsföreningar, en fd minister, Nils G Åsling, en assisterande förbundskapten i fotboll i England, Tord Grip (han kommer från Ytterhogdal), en olympisk guldmedaljör, Sigge Ericsson, samt SOF-medlemmarna Sven Plex Pettersson och Carl Erik Asplund.

Även i de övriga föreningarnas publikationer finns material som kan komma med i SOF-Bulletinen senare.

Sveriges första
och enda
ANTIQUARIAT
med special-
inriktning på
IDROTT

SÄLJER och KÖPER

allt antikvariskt material
med idrottsanknytning:

böcker, tidskrifter, tidningar,
vykort, samlarbilder, program,
klubbålar, autografer etc.

Svenskt och utländskt.

Besöksadress: Grimstagatan 170, Vällingby.

Öppet måndag-fredag 09.00-17.00

Lördagar 10.00-14.00 (ej juni, juli).

Tel. 08-739 09 71. Fax. 08-739 14 73

Postadress: Box 181, 162 11 Vällingby